

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w mieście 5 centów pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamasy otwarte wola od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W mieście rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej”, otrzymują darmo i półrocznie bezpłatnie, jedynka ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i w styczniu za dopłatą, pocztą 75 ct., dowód 90 ct. Przewodnik prenumerowany stopnia kosztuje 4 zł.

Jednorazowe ogłoszenia obliczają się po 7 centów kilkanaście po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Zawieszki przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencje reklamowe; w Francji w Paryżu wydział agencji p. A. & S. a. & R. K. Clément 4.

CZEŚĆ URZĘDOWA

C. k. Rada szkolna mianowała rzeczywistymi nauczycielami szkół etatowych: Daniela Nalewajkę w Szpikłosach, Jana Matysika w Krzeszowie, Adolfa Nagla w Rudnie, Józefa Świąteckiego w Dyłagówce, Ludwika Szredera w Woli drwskiej, Onufrego Duba w Wysocku i Józefa Smolika w Górkach.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 13 października

Grevy i Gambetta—pod tym wspólnym tytułem można pomieścić wszystkie artykuły prasy zagranicznej, poświęcone scharakteryzowaniu obecnej sytuacji we Francji. Czy chodzi o udział Francji w zbiorowej akcji na Wschodzie, czy o wykonanie dekretów marcowych, lub jaką inną sprawę ściśle wewnętrzną, zawsze biuletyny dziennikarskie osnute są na tem tle wspólnem. Jeżeliby osobiste usposobienia obu głównych osób francuzkiego świata politycznego miały być wskazówką, to możnaby powiedzieć, że Grevy i Gambetta jakby stworzeni na to, aby kontrastami charakterów wypełniali całe życie polityczne we Francji. Grevy spokojny tak dalece, że bywa posądzany o apatyczne usposobienie, tak łagodny, że przeciwnicy nie wahali się przedstawić go jako starca już spragnionego spokoju, wreszcie tak przezorny, że wystawia się na zarzut braku inicjatywy i odwagi politycznej, ma przed sobą rywala

burzliwego, prędkiego i śmiałego w postanowieniach tak, jak sobie powszechnie wyobrażamy Francuza z wszystkimi zaletami i przywarami charakteru narodowego. Grevy nie potrzebuje pracować nad sobą, żeby utrzymać się w równowadze na trudnej pozycji. Gambetta musi się przecwiczyć i panować nad porywami chwilowymi, żeby nie zrobić kroku fałszywego. Kiedy tylko pofolgował tym porywom, zawsze zachwał swoją opinię, a najgorzej poszło mu ostatnimi czasy ze znaną mową w Cherbourg. Miesiące mijają już od wygłoszenia tej mowy, tyle ważnych spraw zagranicznych i wewnętrznych przesunęło się już przed oczyma świata politycznego, a mimo to nikt nie zapominał o słowach Gambetty; jedni pamiętają o nich, bo się im bardzo podobały, bo odpowiadają ich marzeniom, inni nie mogą o nich zapomnieć, bo ciągle trapi ich obawa, że słowa nierozważnie, prawie lekko-myślnie wypowiedziane wywołały widmo wojenne, które nie tak prędko ustąpi.

Od tej ostatniej mowy Gambetty opinia publiczna we Francji wyrobiła sobie wygodne i zapewne z nielicznymi wyjątkami trafne zdanie. Jeżeli zajądnie jaka zmiana, lub zawiśnie nad głowami gabinetu nowe przesilenie, to zaraz Gambetta przedstawiany bywa za sprężynę, za motora odpowiedzialnego za to przed narodem. Natomiast wszelkie uspakajające oświadczenia, wszelkie zażeganie burzy, wszelkie udaremnienie przewidywanego wyburku, idzie na rachunek Grevy'ego. Gdyby Francuzi opanowani byli dziś taką samą gorączką jak w r. 1871, pewnie ta opinia zbliżałaby Gambettę z każdym dniem do krzesła prezy-

dyalnego, może nawet do tronu, o czym i dziś wielu nie na żart rozprawia. Ale w dziesięć lat po Sedanie Francuzi stali się nie tylko znacznie bogatsi i militarnie silniejsi, lecz, co rzadko idzie z tem w parze, także nieskończenie rozważniejsi. Wszystko ich dziś razi, co tylko w najdalszej perspektywie przedstawia możliwość zawikłania się w wojenną komplikację. Udział francuskich okrętów w demonstracji morskiej tolerowany jest jako złe nieuniknione, ale gdyby nie ambicja zaangażowana w tej sprawie, gdyby nie konieczność uczestniczenia w akcji, która jest wyrazem woli europejskiej, Francuzi skwitowaliby się chętnie z Grekami i Czarnogórcami, aby tylko stać na uboczu. Cały udział Francji w tej demonstracji uważa opinia publiczna za dzieło Gambetty i bynajmniej nie okazuje mu za to wdzięczności. Owszem z każdym dniem coraz śmielsze odzywają się wyrzuty. Wskutek tego Grevy zajmuje dziś stanowisko silne i musiałby chyba sam sprzykrzyć sobie prezydenturę, żeby mówić dziś można o bliskim wyniesieniu Gambetty na jego miejsce.

SPRAWY MONARCHII

Ogłoszony w *Pester Lloydzie* program gabinetu hr. Taaffego nie przestaje być przedmiotem zajęcia prasy. *Montags-Review* porównywa ten program z programem lewicy w Radzie państwa i dochodzi do wniosku, że pierwszy różni się od drugiego głównie tem, że nie osłaniając się nieomyślnością doktrynerską, pragnie za pomocą kompromisów nadać konstytucji w całym państwie nieograniczony walor i zjednoczyć wszystkie ludy w uznaniu jednej i tej samej formy wspólnego państwowego życia. Podczas gdy par-

tya konstytucyjna kontentowała się wyłącznym panowaniem jednej narodowości i oddawała się illuzji, że można trwale oddać państwem, przechodząc do porządku dziennego nad wszystkimi innymi, hr. Taaffe odrzuca tę ideę. Obie strony mają wspólne pole operacyjne, którem jest konstytucja. Ale podczas gdy partja konstytucyjna uważała konstytucję samą za cel, hrabia Taaffe uważa ją jako środek do celu prowadzący. Według programu hr. Taaffego mają wszystkie ludy z równym prawem i równym zadowoleniem brać udział w życiu konstytucyjnym, a Niemcy między niemi z całym blaskiem, jaki kultura i dzieje im nadają.

— *Sonn- und Feiertags-Courrier* ubolewa nad postawą, jaką sejmiki w Mödling, Bernie i Karlsbadzie pod wpływem wspaniałych przywódców zajęły. Rezolucje wszystkich tych zgromadzeń obracały się prawie wyłącznie w kółko oklepanych frazesów, które powtarzano za przywódcami nie badając ich znaczenia i stosowności. W rezolucjach tych daremniebyś szukał jakiegos programu ekonomicznego lub politycznego, tak, że spytać się godzi, czego wezwana do walki przeciw rządowi ludność oczekiwałaby mogła od tych przeciwników ministerstwa, gdyby na miejsce dzisiejszego gabinetu powołani zostali. Wszakże wszyscy zgodzą się na to, że upadek ministerstwa nie jest jeszcze żadnym rezultatem, jeżeli partja, która ten upadek chce spowodować, nie jest zdolna objąć władzy rządowej i skorzystać z tej władzy dla zrealizowania swego programu w zgodzie z większością Izby deputowanych. Lewica jednak nie posiadając obecnie większości w Izbie, nie tylko nie jest zdolna do objęcia rządu, ale nawet nie zdołała dotychczas zgodzić się na program swej ewentualnej akcji.

— Aranżer sejmiku karlsbadzkiego, dr. Schmejkal, bawi w Wiedniu, zajmując się przygotowaniem do zwołania zjazdu Niemców austriackich. Odbywa on konferencje z naczelnikami sejmików mödlingskiego i berneńskiego, a rezultat tych narad poufnych ma być przedłożony do uchwały większemu zgromadzeniu koryfeuszów stronnictwa z różnych krajów koronnych jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia. Wydawane w Wiedniu pismo czeskie *Vidensky Slovany* donosi, że na dzień, w którym zbierze się w Wiedniu sejmik Niemców austriackich, zwołany zostanie także

6)

WIECZORY W STOKADZIE

GAWĘDY Z KRESÓW INDYJSKICH

Przez

SYGURDA WIŚNIEWSKIEGO

II.

(Ciąg dalszy).

Chcieliśmy wyjechać w maju, ale i on i ja mieliśmy różne interesa, i nie byliśmy gotowi prędzej, jak w początku czerwca, kiedy pręry były już wyschły nakształt gąbki od roku niemacanej. Dosiadłszy dobrych mustangów i pędząc przed sobą kilka koni objuczonych przeróżnymi narzędziami i potrzebami (nie zapomnieliśmy o długich lasach, o świdrach i prochu, przeznaczonym do robienia schodów w pionowej ścianie, opisanej w testamencie), uzbrojeni jak bandyci i na wszystko przygotowani, stanęliśmy tydzień po wyjeździe u ujścia Czartowskiego Potoku do Żółtego Kamienia, gdzieśmy ostatnią noc bezpiecznie spędzić postanowili. Za ręką, szumiącą w wozbranie żółtych gór, leżał kraj śmiertelny dla bladoliczych ludzi. Nie zmrużyliśmy oka do północy, rozmawiając o tym kraju.

Pamiętam dobrze nasze koczowisko... Nie zapomnę go do śmierci. Ogień palił się o kilka kroków od wody, a tuż za nami sterczała skała najmniej 500 stóp wysokości. Na wążutkim, poziomym brzegu między górą i rzeką pasły się konie, żując z satysfakcją wilgotną trawę nad wodą. Noc była cicha i parna. Żaden powiew wiatru nie marszczył majestatycznej, szerokiej szarfy rzecznej, a jodły rosnące na górach rysowały się nie-

rucho na błękitnie gwieździstym, jak gdyby wraz z górami były z jednej sztuki kamienia wyrzeźbione. W powietrzu panowała zaducha nieznośna. Wszystko to wróżyło burzę, więc postanowiliśmy zawczasu szukać schronienia.

Odkryliśmy rodzaj jaskini, i przeniósłszy do niej broń i szpaznię w torbach, poszliśmy spać, snując o strumieniu i wodospadzie, co tworzył bramę do zaczarowanej Straconej Doliny.

Niedługo spałem, gdy mnie obudził głos jakiś dziwny i straszny. Trąciłem w łókić kolegę.

— Czy słyszysz? — szepnąłem. — Pst! Żaden z nas się nie ruszał. Słuchaliśmy wyjęzonym uchem.

Straszny jęk się powtórzył. Był to jęk pół ludzki, a pół szatański, potężniejszy wciąż i wciąż, przerywany czasem rykiem, który był podobny do hurra niezliczonego tłumu.

Poznałem ten ryk! Był to gwar górskiego huraganu, *föhnu*, jak w alpejskich okolicach takie burze nazywają.

— Zlituj się Panie nad nami! — mruzczał kolega.

— Nam nic się nie stanie, ale nasza biedna chudoba...

Gdy tak mówiliśmy, uciekł piekielny hałas na jeden, krótki moment; i uspokoiło się powietrze, niebo i woda, a potem zapaliło się wielkie światło, od ziemi do zenitu sięgające, i jęk straszny jeszcze raz po nad rzeką przeleciał i ryk jeszcze okropniejszy potwarzał się raz po raz, trzy razy... Grzmot zahuczał tak potężny, jak gdyby cały spżożony przestwór niebieski pękł od wielkiej eksplozji i na ziemię się walił gradem kruszcowym, a zaraz potem spadł na nas król burzy z całą swą potęgą niewymowną.

Żaden instrument nie byłby mógł zmierzyć siły i doniosłości tonów, w powietrzu drgających. Żadna wyobraźnia ich sobie nie

wystawi. Cały świat drżał od nich, aż do swych posad granitowych. Wy tylko, co żyjecie u stóp Gór Skalistych i mniejsze burze tego rodzaju raz lub dwa razy w życiu widzieście, wy tylko jesteście w stanie wyobrazić sobie, co się onej noce działo!...

Leżąc bez ruchu i tehu jak umarli, przenikaliśmy oczyma grubą ciemność. Rzeka błyszczała w niej nakształt stałej roztopionej. Masywna skała zasłaniająca nas, trzęsła się od ciosów burzy. Wielkie głazy odrywały się z niej raz po raz i toczyły do rzeki. Lamane i unoszone wichrem jodły leciały w dolinę jak strzały, puszczane z łuku niewidomego olbrzyma. Można było wierzyć, że duchy dwóch gór przeciwnych, wypowiedziawszy sobie śmiertelny pojedynek, bombardowały się kamieniami i drzewami.

To wszystko nie trwało nad kwadrans. Burza poszła sobie tak nagle, jak przyszła. W naturze była już tylko noc głęboka i cisza głucha, a niebo wyiskrzyło się cudownie.

Wychylił się z jaskini, skoro dzień zaczęło. Przed nami był obraz nieopisanego zniszczenia. Huragan przeszedł wazkim szlakiem prosto nad miejscem, gdzieśmy biewakowali, zostawiając po sobie znaki niezatarte, w postaci długiej linii zawałonej wykorzenionemi drzewami. Nawet tawy i krzewów rosnących w tej linii nie oszczędził, ale wyrwawszy je z ziemi, porobił z nich wielkie kopce. Gdyby nie opieka naszej jaskini, to i nasze ciała leżałyby na tej linii martwa, pokaleczone i przywalone drzewami, jak leżały konie nasze bledne, z których tylko jeden, najgorszy i najstarszy, ocalał.

Po prędkim śniadaniu przebraliśmy rzeczy, i schowawszy część mniej potrzebną do jaskini, włożyliśmy niezbędne przedmioty na pozostałego konia, a potem przebyliśmy rzekę w pław. Było nam bardzo ciężko na sercu, ale o powrocie żaden nie myślał. Gorączka złota gnała nas naprzód.

Nie trudno nam było znaleźć stary cedr przy ujściu strumienia do rzeki, chociaż leżał piorunem strzaskany. Od martwego olbrzyma szliśmy dalej według kompasu we wskazanym kierunku. Kraj był bardzo nierówny, poprzecinany suchymi korytami wiosennych potoków, o brzegach wysokich i urwistych, często trudnych do przebycia. Rosta na nim puszcza, którą gąszcz kolezata podszywała. Na miejscach, gdzie się bór niegdyś spalił, bujał nieprzenikniony zapust. Torowaliśmy sobie drogę toporkami. Z dwóch dni marszu zrobiło się cztery pracy uciążliwej, a żadnej Czerwonej góry jak nie widać, tak nie widać... czerwoną dlatego zapewne w testamencie nazwanej, że na jej stokach rosły gęstwiny wrzosu purpurowego.

— Może jej nie znajdziemy? — zapytałem kolegę piętego ranka, zapinając gurt na objuczonym koniu, który już tak był znudzony, że mógł lada dzień paść i więcej nie wstać.

— Raz mi się zdało wczoraj, że widzę czerwoną plamę. Było to na godzinę przed nocą. Jeśli ta plama do naszej góry należała, to powinniśmy dziś rano stanąć u jej podnóża.

Idąc dalej, zaczęliśmy dostrzegać, że grunt się podnosił. Knieja coraz gęstsza była pełną drzew podgórskich i coraz obfitsza w maliny, jeżyny i t. p. krzewy, okrywające niższe stoki Gór Skalistych. Wszystko tedy zapowiadało koniec podróży. Kolega mnie wyprzedzał, przerebując drogę, a ja konia za nim wiodłem.

— Ha! — zawołał nagle. — Chwała Bogu! Otóż jest!

Opuszczywszy uzdę, skoczyłem naprzód. Czerwona góra stała przed nami w niewymownym majestacie. Jej czub był łysy i szklął się jak kryształ i kruszec drogie, jej stoki były barwy fioletowej i krwawej. Przypominała króla na tronie, owiniętego korupą i w złotej, brylantami wysadzonej koronie.

do Wiednia mityng s ł o w i a ŋ s k i, który będzie niezawodnie licznym, albowiem rozesłano nań zaproszenia do Czech i Morawy.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Sprawa państwa bułgarskiego).

Pod datą pierwszych dni bieżącego miesiąca, zamieszcza *Nordd. Allg. Ztg.* następną korespondencję z Filipopolu:

W ostatnich czasach dzienniki poruszały niejednokrotnie zamierzoną akcję bułgarską, która według przypuszczeń przyszłaby do skutku w chwili, w której armia turecka byłaby zajęta wojną z Grecją. Sprawę tę przedstawiano w takim świetle, jakoby Bułgarzy, pragnąc urzeczywistnić rozbudowaną ideę zjednoczenia, mieli zamiar jeszcze przed wykonaniem postanowień traktatu berlińskiego, proklamować zjednoczenie księstwa, Rumelii wschodniej i Macedonii i plan swój skutecznie za pomocą siły oręza. Dotychczas jednakże nie było planu wykonania takiego zamachu na traktat berliński. Z jednej bowiem strony Bułgarowie w Rumelii wschodniej nie okazują bynajmniej takiego zapędu dla idei zjednoczenia, z drugiej zaś generalny konsul rosyjski w Filipopolu, książę Czertelew, potrafiłby uśmierzyć zapalwartogłówów, gdyż wpływ jego na Bułgarów nie ulega wątpliwości. Ale jakkolwiek pogłoski o dążnościach unionistycznych były niepotrzebna wrzawa, to faktem jest, że do Rumelii wschodniej płyną imperyały i ruble, broń i amunicja, jakoteż rosyjscy oficerowie i podoficerowie; a także i to jest faktem, że w Rumelii wschodniej przyciąga się ludność do walki, oczywiście przeciw półkajęczycowi. Nie na czasie jest dziś zagadnienie, czy nie byłoby lepiej, gdyby Turcy nie była otrzymała prawa obsadzenia przemyków w Bałkanach. Artykuł 15 traktatu jest dziś prawem obowiązującym, mocarstwa zatem traktatowe zobowiązane są moralnie do ułatwienia Porcie wykonania tego prawa, gdyby tego zażądała. Wiemy ze źródła wiarogodnego, iż rząd sułtana jest zdecydowany po załatwieniu kwestji czarnogórskiej i greckiej, skorzystać z praw swoich, to jest obsadzić ganiec Rumelii wschodniej. Na tę ewentualność przygotowują się tam i uzbrajają, nie ulega bowiem wątpliwości, że wkraczające wojska tureckie popitane zostaną strzałami. Jedynie pośrednictwo Rosji mogłoby odwieść Bułgarów od sprzeciwiania się wykonaniu artykułu 15 traktatu berlińskiego. Starcie drużyn wschodniorumelskich z taborami tureckimi byłoby wypadkiem nader smutnym. Nietylko, że Maryca poniosłaby ku morzu strumień krwi, ale i pokój części świata zostałby zagrożony. Zadaniem jest dyplomacyi zapobiedz takim wypadkom. Nastręczają się ku temu tylko dwa środki. Należy albo powstrzymać rozwój prowincyj w kierunku dążności rosyjskich, czyli pchnąć je na tory nieco przyjaźniejsze dla Sułtana i

Porty, a w takim razie skłonić ją do zaniechania realizacji artykułu 15, albo stosując drugi środek, pozwolić prowincjom i nadal kroczyć drogami wytkniętymi przez Rosyję, ale wówczas zażądać od gabinetu petersburskiego rękojmi, że powstrzyma Bułgarów od oporu w chwili wykonania przez Portę artykułu 15. Gdyby się komu nastręczała wątpliwość, ażeby taki rozkaz cesarza rosyjskiego znalazł posłuch, to przypominamy, że w cyfrze ogólnej 122 oficerów jest 46 takich, którzy do dziś uważają się za należących do składu armii rosyjskiej. Wszyscy doświadczeni batalionów i kompanij są oficerami rosyjskimi. Wypadało by jednak z wielu względów wybrać pierwszy środek, jego bowiem tylko zastosowanie, to jest skłonienie umysłów do uległości dla sułtana, mogłoby być rękojmią pokoju. Gruntowna reorganizacja milicji, faktyczne rozwiązanie rezerw, które według statutu mają egzystować dopiero po siedmiu latach, zmiana osobistości stojących na czele armii, wykluczenie wszystkich oficerów, którzy nie są poddaniymi tureckimi, zastąpienie ich przez oficerów austriackich, władających językiem słowiańskim — oto byłoby główne warunki zdążające do zmiany systemu w Rumelii wschodniej, któreby kraj od okupacji tureckiej a Europę od ponownych wstrząśnień zabezpieczyły.

Program stawiany tutaj przez korespondenta *Nordd. Allg. Ztg.* jest zupełnie zgodny z tem, cośmy wczoraj mówili o środkach załatwienia dzisiejszego przesilenia na Wschodzie. Danie Turcyj szczytnej rękojmi, że po ustępstwie na rzecz Czarnogóry i Grecji żadne więcej ustępstwa nie będą od niej żądane i szczerze zaniechanie podniecania i zachęcania dążności wszechbułgarskich byłoby, jak się zdaje, najskuteczniejszym sposobem uczynienia Porty powolną życzeniom Europy.

(Duchowieństwo katolickie w Irlandyi.)

Ważną rolę we wszystkich wypadkach irlandzkich grało zawsze duchowieństwo katolickie, chociażby nawet wypadki te nie odnosily się do spraw religij i kościoła. Pasterz duchowny w Irlandyi jest naturalnym kierownikiem swej gminy, z której najczęściej pochodzi. W obecnym zatem przesileniu ważnym jest stanowisko kleru wobec ligi, której przewodzi Parnell. Otóż wszystkie oznaki wskazują, że duchowieństwo katolickie postanowiło wystąpić przeciwko skrajnym dążeniom ligi.

Inicyatywę do tego dał biskup z Cloyne. Zazwował on podwładne sobie duchowieństwo na konferencję deycyzyalną umyślnie w celu traktowania stosunków bieżących i w długiej mowie wyłożył, że zawsze było zasadą duchowieństwa irlandzkiego sympatyzować z ludem i popierać go, ilekroć walczył przeciw niesprawiedliwości i uciskowi. W obecnej chwili także duchowieństwo stać będzie po stronie ludu i dopomagać mu w usunięciu krzyżujących niesprawiedliwości i ucisku. Liga utrzymuje, że jej celem jest usunięcie praw niesłusznych i w tym względzie posiada najzupełniejszą sympatję duchowieństwa. Duchowieństwo jednakże musi się dobrze zastanowić, czy i co do środków zalecanych przez ligę może z nią pozostać w zgodzie. Radykalnym środkiem ligi jest zniesienie landlordyzmu czyli wielkiej własności, jako przyczyny całej nędzy irlandzkiej. Pod tym względem — mówi biskup z Cloyne — duchowieństwo nie może się zgadzać z ligą ani w argumentacji, ani na zalecane przez nią środki. Liga potępia landlordyzm w zasadzie i w tem posuwa się za daleko. Gdyby się ograniczyła na potępieniu złych właścicieli, duchowieństwo mogłoby zgadzać się z nią zupełnie, stali się oni bowiem kłeską Irlandyi, i usunięcie ich byłoby z pożytkiem dla dobrych, których jest w Irlandyi wielu. Mówiąc innymi słowy, należy znieść nadużycia właścicieli ziemskich i oprzeć stosunki między właścicielami i dzierżawcami na podstawie sprawiedliwości, słuszności i uznania praw dzierżawców. Stać się to może i zostanie dokonaniem przez rząd bez zniesienia landlordyzmu, to zaś ostatnie nie dałoby się osiągnąć bez rewolucyi, do której Irlandya nie jest gotową.

Po tej przedmowie przedłożył biskup konferencji następną rezolucję, która jednogłośnie przyjęta została:

„Duchowieństwo katolickie uważa że główne zasady, na których mogłoby się oprzeć prawodawstwo w celu polepszenia stosunków, są następujące:

1. Gruntu winny być wydzierżawiane na przyszłość za czynsz umiarkowany i sprawiedliwy, ustanawiany, gdzieby się tego okazała potrzeba, przez sąd pokoju, lub przez oszacowanie ze strony odpowiednio złożonego sądu.

2. Stosunek dzierżawny winien mieć zabezpieczoną trwałość, dopóki dzierżawca opłacać będzie czynsz bądź przy objęciu dzierżawy umówiony, bądź też następnie uznany za odpowiedni.

3. Dzierżawcy w każdym razie służy nieograniczona wolność odstąpienia swych praw komu innemu.

4. Dzierżawcy winno być w wszelki możebny sposób ułatwionem nabycie dzierżawnego gruntu.

5. Potrzebna jest ustawa regulująca sposób oddawania włościanom na własność do uprawy ziem nieuprawnych.

6. Celem poprawy losu wyrobników wiejskich, właściciele i dzierżawcy winni być zobowiązani stawiać im wygodne domki (*cottages*), z dodaniem do każdego takiego domku kawałka ziemi.

„My duchowni z Cloyne, zebrani na konferencji deycyzyalnej, zobowiązujemy się dążyć do tego, aby powyższe punkta znalazły zastosowanie w ustawach mających na celu uregulowanie stosunków wiejskich i w obronie tego, co w tych punktach jest zawartem, ale niezego więcej, współdziałać z każdym stowarzyszeniem, które dąży do takiego rozwiązania kwestji za pomocą środków konstytucyjnych.“

Dalej konferencja oświadcza, że dzierżawcy winni są składać zeznania przed komisją królewską, pomimo że ta komisja nieprawnie jest zebrana, a w końcu mówi, że warunkiem przedwstępnym praktycznego rozwiązania kwestji agraryjnej, jest zniesienie primogenitury, fide-komissów i wszelkich prawnych ograniczeń w sprzedawaniu gruntów, ponieważ te ograniczenia stanowią niezwalczoną przeszkodę w stworzeniu właściwego stanu włościańskiego.

Przed przyjęciem tej rezolucyi odbyła się długa, wyczerpująca dyskusja, w ciągu której archidyacon O'Connell z Kerry wystąpił z mową przeciw burzyliwemu dążności Parnella i wyraźnie powiedział, że prowadzą one do morderstwa i wszelkich zbrodni.

Z innych stron Irlandyi nadchodzą także wiadomości, że duchowieństwo nie sprzyja usiłowaniu ligi. Ponieważ biskup z Cloyne wyjeżdża bezwzględnie do Rzymu — kończy korespondent *N. fr. Pr.* z której powyższe szczegóły wyjmujemy — należy zatem wnieść, że ta postawa została duchowieństwu wskazaną przez jego zwierzchność.

(Marynarka wojenna Włoch.)

W najświeższym numerze *Nord. A. Ztg.* poświęca artykuł wstępny siłom zbrojnym Włoch na morzu i po rzuceniu oka na stopniowy rozwój tego gatunku broni, wykazując datami statystycznymi, że marynarka włoska może się obecnie mierzyć z pierwszorzędami nawet potęgami morskimi. W artykule wspomnianym czytamy:

„Jeżeli od dwóch dziesiątków lat coraz żywszy interes budzi reorganizacja wojskowa Włoch, to w równej mierze zwraca uwagę stanowe przekształcenie floty włoskiej. Od r. 1860 marynarka włoska przedstawia widok powolnego, lecz nieustannego przeobrażenia się z niepozornej i upadłej, do potęgi morskiej pierwszorzędnej znaczenia. W r. 1860 po raz pierwszy pojawił się system statków pancernych, a Włochy były pierwszym państwem, które system ten prawie równocześnie zastosowały u siebie, przyjmując go od angielskiej i francuskiej marynarki. Do owej chwili posiadały Włochy pewną liczbę starych, większych lub mniejszych statków drewnianych. Obok tamtych ukazał się pierwszy w r. 1860 rozpoczęty a w następnym puszczony na morze pancernik włoski *Terribile*. Po nim przybyły z kolei *Regina Maria Pia*, *San Martino*, *Ancona* i wiele innych. Rok 1869 stanowi w budownictwie okrętów pancernych istotną epokę. Dotychczas bowiem budowano pancerniki na wzór okrętów żaglowych, to jest wyposażano je całym przyrządem masztowym i do niego zastosowywano platformy do uzbrojenia w działka, pod względem zresztą głównego korpusu wprowadzone były tylko nieznaczne zmiany. Dopiero w r. 1869 przeobrażono zupełnie budowę pancerników z podbudki bardzo racjonalnych. Do czego bowiem mógł służyć cały przyrząd masztowy, kiedy funkcje ruchu zastąpiła para? Po co zresztą budować okręty sterujące wysoko nad poziom wody? Można po to, żeby tę masę wystającą ochraniać pancierzami, których ciężar stawał się największą wadą i co tembardziej odślaniało okręt, im miał być silniejszy i bezpieczniejszy. Zdało się zatem racjonalniej zanurzyć tułów okrętu w wodę, jak tratwę, i w ten sposób ukrywać go przed wzrokiem nieprzyjaciela, a natomiast zstawić na widoku tylko coś w gatunku cytadeli, około której koncentrowałyby się wszelkie środki obronne, ja zaś samą uzbrajać w nieliczne wprawdzie, ale najpotężniejszego kalibru działka. Idąc za tą myślą przewidziano utworzyć sobie flota angielska cały zastęp olbrzymich statków, począwszy od *Devastation*, a włoska flota poszła zaraz za jej przykładem, rozpoczynając r. 1873 budowę statku *Duilio*. Z ukończeniem w r. 1876 budowy tego okrętu, którą po kilkakroć musiano zawieszac z powodu opóźnienia się materiału budowlanego, sprowadzanego z Francyi i Anglii, marynarka włoska stanęła obok pierwszorzędnych w Europie i wskutek coraz nowych na olbrzymią skalę projektów, prześcigających niekiedy angielskie, poczęła

zwracać na siebie powszechną uwagę. Jakoż bez kwestyi, marzenie Włoch o potęgę morskiej pierwszej rzędu, przestało już być marzeniem, lecz urzeczywistnia się w całym znaczeniu tego wyrazu. Projekt organizacji floty z r. 1877 ustalił cyfrę zdolnej do zacepnego boju marynarki na 16 okrętów pierwszej klasy, 10 okrętów 2 klasy i 20 okrętów 3 klasy. Do wymienionych jako statki pierwszej klasy zaliczyć obecnie należy *Duilio*, *Dandolo*, *Italia* i *Lepanto*, z którymi tylko kilka okrętów floty angielskiej może współzawodniczyć. Cztery następne, które mają być dopiero budowane, odpowiadają równie ideałowi włoskiej marynarki, gdyż mają to być najpotężniejsze olbrzymy w potór okrętów pancernych. Z pospiesznym rozwojem marynarki idzie ręką w rękę rozwój i ulepszenie systemu rządowego. Naczelne władze marynarki włoskiej zwróciły na tę gałąź baczną uwagę i poszły w tym względzie za przykładem reorganizacji floty niemieckiej. Za ważną okoliczność poczytać należy rozporządzenie, znoszące korpus liniowego wojska dla okrętów. Obecnie w skutek ćwiczeń przepiśnianych dla korpusu majtków, którzy mają być wykształceni w broni jak piechota liniowa, niepotrzebne już będą bataliony specjalne dla okrętów. Włoska marynarka może w istocie poszczycić się tem, że do służby swojej rekrutować będzie ludzi tylko z wybrzeży i w ten sposób nie pozbawi wojsk lądowych znacznego kontyngentu zdolnych do broni. Ostatnie posiedzenia parlamentu włoskiego zajęte były dyskusją nad uzupełnieniem korpusu oficerów marynarki. Minister marynarki upierał się przy zamiarze kształcenia oficerów tylko w akademii marynarskiej i wykluczenia zupełnie od awansu korpusu podoficerów. Zamiaru swego jednak nie przepart w zupełności, ale z pewną modyfikacją, uchwalono bowiem, że kapitanowie marynarki handlowej mogą w wypadku wojny pełnić służbę oficerów na mniejszych statkach, przeznaczonych do służby w departamentach, jednakże pod warunkiem, że każdemu z takich komendantów przydany będzie oficer marynarki wojennej z czynnej służby. Taka organizacja ułatwia flocie niezmiernie kaźdoczesną gotowość wojenną. Rzucmy na koniec okiem na siłę liczebna włoskiej marynarki wojennej. Po dokonaniu w roku bieżącym pomoczeniu korpusu oficerów, marynarka włoska liczy 5 wiceadmiratów, 9 kontr-admiratów, 34 kapitanów okrętów liniowych, 40 kapitanów fregat, 20 kapitanów korwet, 206 podporuczników liniowych i 146 podchorążych. Normalny etat kadetów wynosi 80. Cyfra niższych stopni i szeregowców ma po zrealizowaniu zmian we flocie wynieść 2413 podoficerów i 9887 szeregowych. Budżet marynarki wynosił wtedy będzie 52,484.910 franków.

(Odstąpienie Dulcigna.)

Sułtan, jak wiadomo, udawał się do cesarza Wilhelma z prośbą o pośrednictwo w obecnym przesileniu, a nawet, jak donoszono, miał to czynić dwa razy, otrzymując zawsze jedną odpowiedź — życzliwą, ale odmowną. Być może jednak, że urzędowej odmowie towarzyszyły, lub nastąpiły po niej jako półurzędowy objaw życzliwości dobre rady, które posel niemiecki w Konstantynopolu, hr. Hatzfeld, przedłożył sułtanowi na audyencji, mianem w sobotę dnia 9 b. m. i owocem tych rad była zapewne uchwała bezwarunkowego opuszczenia Dulcigna. Ażeby uzyskać przyzwolenie sułtańskie na ten akt uległości, hr. Hatzfeld nie potrzebował straszyć sułtana Gladstonem, zgodą europejską i flotą europejską. Owszem jest bardzo prawdopodobnem, że drogą postrachu mógłby nie uzyskać celu. Nastręczała mu się daleko przyjemniejsza dla dyplomaty argumentacja, mógł przedstawić sułtanowi, że ten krok będzie zręcznym, że przeszkodzi wykonaniu postanowień już powziętych na podstawie propozycji angielskich, że dodaczn do słownych zapewnień noty tureckiej z dnia 3 października, a tem samem nada tej notcie większą wagę, zmusi mocarstwa do ponownego i życzliwszego zastanowienia się nad nią i dopomoże do zwycięstwa polityce niemieckiej, popieranej przez Austryę i Francję, a skierowanej przeciw mieszaniu się zbrojnego w sprawy tureckie. Takie przedstawienie rzeczy mogło bez trudności trafić do przekonania sułtana, nie zaś pogródki, które nie od dzisiaj się datują, a dotychczas wcale nie skutkowały. Jeżeli tak było, a wszelkie prawdopodobieństwo każe wnieść, że tak być musiało, jest to znakiem, że jak z jednej strony Anglii w duchu szybkiej i energicznej akcji wzięła inicytywę, tak z drugiej biorą ją Niemcy w kierunku wprost przeciwnym i o ile dzisiaj wnioskować można, zapewne większość mocarstw pociągną za sobą. W każdym razie w skutek postanowienia Porty sytuacja zupełnie się zmieniła i to w sposób korzystny dla Porty. Uchwała ustąpienia Dulcigna nie innego zapewne znaczy tylko to, że Porta da rozkaz ustąpienia Riza-baszy, nie idzie jednak koniecznie

— Nieszczęście! — krzyknął.
— Jakaś klątwa Boża wisi nad nami! — dodał, wyciągając palec w jednym kierunku i tupiąc nogami ze złości.

Gdzie pokazywał palcem, tam leżał chaos drzew przewróconych, połamanych i ułożonych w nieskończenie długą linię nieprzebranych zasieków. Żaden inżynier wojskowy nie mógłby zbudować umiejętniej barykady z drzew wykorzenionych, niżeli ją zbudował na tej linii... kto? huragan! ów wichernocny, co nas nad Złotym Kamieniem nawiedził i co przeleciał cały kraj, pozostawiając po sobie straszne ślady zniszczenia. Szlak ten (jak zwykle bywa po takich huraganach) nie miał nad tysiąc kroków szerokości, ale wszystko, co na tem pasmie niedgdyś rosło, teraz leżało na ziemi i tworzyło zawadę śpiętrzoną, nieprzebytą! W prawo i w lewo szedł ten szlak, w rdzeni kniejki dzie wiczej wycięty i prosty, jak strzelił. Stusięczna armia siekierników nie byłaby potrafiła takiej linii wyrębać i tak dokładnie obalić wszystkich drzew w jednym kierunku! Nie było sposobu obejść tej szkaradnej zawady, co się piętrzyła między nami i ową tajemniczą, pyszną górą!

— Co począć? Czy wracać?
Kolega nie na to, ale się na barykadę patrzył.

— Jak pięknie i dziwnie splełta burza ten płot olbrzymi — rzeze w końcu. — Każde drzewo wyjęte całe, z korzeniem, i obrócone ku nam gałęziami. Nie przerabialibymy ścieżki przez tę barykadę dla konia za miesiąc!...

— Pod tym płotem leży nadzieja zdobycia skarbu w Straconej Dolinie.

— Nie, dalipan nie! — huknął, podskakując prawie z radości. — Czy nie widzisz?

(Ciąg dalszy nastąpi.)

za tem, żeby Albańczycy odstąpili spornego terytorium dobrowolnie. W razie ich oporu Czarnogórcy będą musieli walczyć, a flota połączona zmuszona popierać ich działania nie będzie mogła udać się na Archipelag, wynika zaś z tego zwłoka sprzyjać będzie dalszym układom, w których Niemcy użyją zapewne wszelkich środków, aby sprawę załatwić bez sprzecznej z traktatem berlińskim interwencji.

Ze takim jest dążenie Niemiec dowodzi następujący telegrafowany komunikat o polityce niemieckiej, który stara *Presse* otrzymała ze strony nie publicystycznej, lecz ze źródła, do którego wysoką przywiązuje wagę.

„Z wiarogodnego źródła dyplomatycznego, gdyż od jednego z niemieckich mężów stanu, dowiaduje się, że w Berlinie mimo niechęci spowodowanej samowolną i samobójczą postawą Turcyi, zdecydowano się obstawać przy stworzonym przez berliński traktat i konferencyę *status quo* na półwyspie Bałkańskim. Niemiecko-austriackie przysiężki obstaruje głównie za przeprowadzeniem traktatu berlińskiego i domaga się, ażeby dalszy i ostateczny rozwój stosunków na półwyspie bałkańskim został usankcjonowany nie przez jedno mocarstwo, lecz przez Europę. Gdyby Turcyja i nadal jeszcze opierała się oddaniu Dulcigna, to Niemcy i Austria, a niewątpliwie także i Francya, nie wezmą pod żadnym warunkiem udziału czynnego w akcji morskiej. Jeżeli Anglia i Rosya, a może zresztą i Włochy, zechcą wystąpić nadal czynnie za demontaż floty, to nie będą tego mogły żadną miarą uczynić na podstawie mandatu reszty mocarstw. Jakkolwiek tak w Berlinie, jak w Wiedniu i Paryżu zgadzają się z myślą wywarcia nacisku na Portę, z drugiej strony jednakże w razie akcji innych mocarstw, któreby doprowadziły do wojny z Turcyją, istnieje zamiar nietylko pozostawienia wyłącznej odpowiedzialności mocarstwom wyzywającym, ale zarazem zapobieżenia wszelkiej dowolności w rozstrzygnięciu losów półwyspu Bałkańskiego. W tym duchu, jak mnie zapewnił dyplomata, była zawsze czynną w Konstantynopolu dyplomacya niemiecka. Mylnem jest zatem mniemanie, jakoby w Konstantynopolu dyplomacya rosyjska wywołała głównie opór Porty w sprawie Dulcigna. Brzmienie najsławniejszej noty tureckiej, z wyrażeniami w niej życzeniami co do Rumelii wschodniej i Bułgarii, i sumaryczne położenie nacisku na traktat berliński, przekonują dowodnie, że rady Rosyi nie znajdują bynajmniej posłuchu u wysokiej Porty. Wysłanie niemieckich urzędników i oficerów do Konstantynopola, sposób przyjęcia przez Niemcy udziału w demonstracyi floty i uwagi godne ogłoszenie w *Nordd. Allg. Ztg.* 18 protokołu kongresu berlińskiego, są dość przekonującymi oznakami konserwatywnej polityki kanclerza niemieckiego względem Wschodu i dążności do utrzymania *status quo* na półwyspie bałkańskim. Dyplomacya niemiecka przeciwstawiona jest o trwałości i skuteczności takiej polityki, przynajmniej dopóty, dopóki Gladstone stać będzie u steru Anglii.“

KRONIKA

— **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się jutro, we czwartek, o godzinie 6 wieczorem. Na porządku dziennym między innymi: wybór jednego członka do komisji fundacyi s. p. Romana Duchńskiego; wnioski względem najmu lokalności na przetransz ogrzewane i względem zaprowadzenia stałego porządku jazdy gościniec Zótkiewskim po otwarciu tamże ruchu kolei konnej; wnioski w sprawie fundacyi stypendyjowej im. Karola Kieselki i w sprawie wyboru członka pow. komisji szacunkowej dla miasta Lwowa, oraz jego zastrępy.

* **Zapiski policyjne.** Skradziono p. A. K. z pomieszkania pod l. 7 przy ulicy Adamowej srebrny zegarek, anker o 15 kamieniach, i parę butów, panu K. L. z pomieszkania pod l. 7 ul. Jabłonowskich czarną kaszmirową suknię, popielaty płaszcz, popielaty damski surducik i biały parasol. — Złożono w policyi złoty damski zegarek o dwóch kopertach z monogramem L. Z., znaleziony 6 b. m. przy ulicy Czarneckiego. — Pan W. D. zgubił na placu Bernardyńskim 18 zł. w banknotach.

— **Morderca** listonosza Hittmanna w Wiedniu, Józef Burkart, w całej ciłochi pochowany został w nocy na wtorek, po odbytej sekcji na klinice wiedeńskiej.

— **Wielki pożar** zniszczył słynną rozmiarami przedziałnię bawełny w Greenock, w Szkocyi, własność firmy Fleming, Reid & Comp. Straty wynoszą około miliona zł. Pożar przypalił 900 robotników o zarobek.

— **Zamach przed sądem.** W sądzie powiatowym w Mogilnicy, na Szląsku, oskarżony Macal strzelił do bednarki Peszyny w chwili, kiedy jako świadek miada zeznania swoje stwierdził przysięgą. Kula utkwiała w grubych faldach sukni, nie zraniwszy ciała.

— **Wiera Zazuliczówna**, która obecnie jest stałym współpracownikiem wydawanego przez Feliksa Pyata w Paryżu czasopisma *Commune*, w numerze tegoż z dnia 6 b. m. podpisała swem nazwiskiem pierwszy swój artykuł „Obywatelka“ Zazuliczówna zdaje w nim sprawę z ruchu rewolucyjnego w Rosyi.

— **Groby rodziny Zamojskich**, znajdujące się w podziemiach kaplicy zamojskiej w roku bieżącym, jak donosi *Gaz. Lub.* zostały znacznie rozszerzone. Podobno mają tam spocząć zwłoki kilku członków rodziny Zamojskich, sprowadzone z zagranicy. W grobach kaplicy zamojskiej spoczywają wszyscy ordynaci począwszy od wielkiego kanclerza Jana, którego portret zdobi ściany tej kaplicy.

— **Wystawa tualiet** najnowszej mody otwarta została dnia 3 b. m. w Luwrze paryskim. W ciągu pierwszego zaraz dnia zwiększyło wystawę 77.000 osób, przeważnie oczywiste płci pięknej. Sprzedaż wystawionych okazów przyniosła w jednym dniu 1,428,407 franków; za same suknie jedwabne wpłynęło 600 tysięcy franków, za narzutki 93.000 franków.

— **Sprawca kradzieży 20.000 zł.** w papierach wartościowych z biurka radcy sądu krajowego w Wiedniu, p. Drosza, po siedmiu miesiącach (kradzież dokonana została w marcu) wykryty został przed kilku dniami. Jest nim według wszelkich poszlak młody pewien praktykant prawny, który był zatrudniony w biurze poszkodowanego.

— **Oprysłki** dnia 4 b. m. napadli na dwór w posiadłości ziemskiej p. Emeryka Steina w Körtvalyes, strzelali do mieszkańców kilkakrotnie i uszli w końcu dokonawszy znacznej grabieży. Od dłuższego już czasu banda ta niepokoi okolicę wspomnianą.

— **Ślady jaskini zbrojeckiej** znaleziono w tych dniach przy sypaniu szosy we wsi Hohendorfe w Malborskiem. W miejscu, gdzie niegdyś były pokoje gościnne spalonej przed laty karczmy, odkopano szkielet młodego na pozór mężczyzny, który jak się zdaje już ze 25 lat spoczywał w ziemi. Na grzbiecie szkieletu leżał ciężki kamień, a w czasie widad było kilka skałcezeń, pochodzących od uderzenia ostrem narzędziem. Obok w ogrodzie, koło kufki kowala, znaleziono kości kilku ciał ludzkich, oraz skrzynkę ze zwłokami dziecka, zupełnie już zepsutymi.

— **Siamski książę** Prisdang, brat stryjeczny panującego króla siamskiego, przybył w tych dniach na Londyn do Berlina, ażeby następcy tronu niemieckiego wręczyć osobiste insygnia orderu Słonia. Azyatycki książę liczy lat 28 i jest w swej ojczyźnie uważany za biegłego dyplomata. Jest on wzrostu średniego, cery ciemnobrunatnej, oczy i włosy ma czarne. Mówi i pisze poprawnie po angielsku i ubiera się podług mody angielskiej.

— **Wybory amerykańskie.** Z New Jorku donosi depeza telegraficzna: W Indyannie agitacya wyborcza toczy się w sposób bardzo namiętny. W mieście Shelbyville przyszło do starcia pomiędzy demokratami a republikanami, w którym szeryf został zabity, zaś adiunkt i kilka innych osób doznało uszkodzenia i w miejscowości Evansville z powodu agitacyi wyborczej kilka osób zostało skażonych strzałami rewolwerowymi.

— **Dozorca haremów sułtańskich**, który zalicza się do najwyższych dygnitarzy państwa Osmańów, Nurredyn Aga, zakończył w tych dniach życie w Konstantynopolu w 79 roku życia, pozostawiając ogromny majątek. Nurredyn Aga przez 60 lat pozostawał w służbie u dworu sułtańskiego. Posiadał najwyższe order i odznaki tureckie, a co ważniejsze, był w wielkich łaskach u sułtana, który oddał swój jacht prywatny na przewiezienie żółtą swojego sługi na ementarz przy moszei „przy pasaniu miecza“. Następca Nurredyna w godności „Kisslar Agassiego“ został dotychczasowy podskaibi dworski, Hafiz Behran Aga, który przy tej sposobności otrzymał wysoki order. Ministrowie i wszyscy wyżsi dostojnicy duchowni i cywilni złożyli nowemu dygnitarzowi gratulacje. Kisslar Agassii również jak wielki wezyr i szeik ul-Islam ma tytuł „Jego Wysokość“.

— **Liczba żydów**, rozrzuconych po całej kuli ziemskiej, według zestawienia nowojorskiego czasopisma *Journ. of Commerce*, wynosi obecnie przeszło 7 milionów, z których na pojedyńcze kraje przyala: na Austryę 1,475 000, Francję 50 000, Niemcy 512 000, Rosyję 2,621 000, Holandję 70 000, Włochy 35 000, Hiszpanię i Portugalję 4 000, na Szwecję i Norwegię 2 000, Wielką Brytanię 60 000, Turcję 100 000, na Stany Zjednoczone 500 000, z których około 70 000 żyje w Nowym Jorku. W A. Y. żyje ogółem 200 000 żydów, z których 20 000 w Indjach wschodnich a 25 000 w Palestynie. W Afryce żyje blisko 100 000 żydów, po największej części w Algierze.

(r) **Dla smakoszy.** W Londynie ukonstytuowała się pod nazwą *The Knife and Fork Club* (klub noża i widełka) towarzystwo mające na celu reformę kuchni angielskiej. Promotorowie tego nowego ruchu kulturalnego zamierzają utworzyć w Londynie prawdziwe centrum gastronomiczne, z któregoby na całe państwo angielskie promieniowały prawdziwe, rozpaździernika 1880.

zsumowane przepisy sztuki kucharskiej. Zamierzono tam uorganizować propagandę doktryn p. Brillat-Savarin, propagandę, która by sprowadziła zupełną rewolucyę w pokarmach nawet najniższych klas ludowych.

(r) **Fotofon.** Cudowne odkrycie przechodzące wszystko, co dotąd wynaleziono na drodze naukowej, przychodzi nam znowu ze Stanów Zjednoczonych Ameryki (czy nie kazka?) Profesor Bell, wynalazca telefonu, wykazał według dzienników amerykańskich i stwierdził szczegółowemi doświadczeniami, z których sprawozdanie odczytane było w towarzystwie zachęty nauk, że bez żadnych drutów komunikacyjnych, jakich potrzeba w telegrafach i telefonach głos może być przesyłany z jednego punktu na drugi za pomocą samego tylko promienia światła. Podstawą aparatu przyjmującego, to jest na stacyi, do której głos ma być posyłany, stanowią znane chemikom, dotąd niemające prawie żadnego zastosowania w sztukach i przemyśle ciało proste, czyli pierwiastek chemiczny nazwany selen. Kierując kształt czyli charakter wibracyi głosowo-swiatłowych na to ciało, można kontrolować ilość i jakość głosu, i otrzymywać wszystkie odcienia rozmaitości głosu ludzkiego. Profesor Bell przemawiał w ten sposób z pomocą promieni słonecznych, na odległość 200 metrów. Dostatecznym jest, żeby osoby chcące rozmawiać w braku drutu komunikacyjnego, mogły się wzajemnie widzieć. Jest to dopiero początek wynalazku, który może zapowiadać nowy przewrót w komunikacyi myśli między oddalonymi od siebie osobami.

(r) **Dzieje omnibusów.** Pierwsza myśl tego demokratycznego rodzaju lokomocyi, przypisywana uczonemu Błażejowi Pascal, została wprowadzoną w wykonanie w Paryżu w 1828 roku. Puszczono zrazu w ruch trzysta sześć powozów tego rodzaju i pomimo tej feralnej cyfry po upływie roku interesa nowego przedsięwzięcia tak pomyślnie poszły, że liczba puszczonej w obieg powozów doszła do 92. W roku 1855 rozmaite pojedyncze przedsięwzięcia na tej drodze złączyły się w jedno towarzystwo omnibusowe, które do samej służby w obrębie Paryża używało już 400 powozów. Obecnie w sierpniu 1880 roku liczy się w Paryżu 625 omnibusów, z których trzecia część wielkiego modelu, z zaprzęgiem trzech koni na równej drodze; 239 omnibusów na kolejach kołowych (tramway) 57 powozów obsługujących Wersal, Sevres i Vincennes i 13 (znowu trzynaście) małych pomocniczych omnibusów na 8 do 10 osób, razem 934 powozów dla samych linii towarzystwa omnibusów. Do tego dodaje należy 112 powozów kolei konnej południowej i 89 takichże kolei północnej, należących do osobnego towarzystwa. Razem 1,135 omnibusów, które codziennie przewożą pasażerów na wszystkie strony Paryża z jednakowymi warunkami opłaty. Według najświeższych raportów, powozy towarzystwa omnibusów przewożą dziennie 585.000 osób, powozy towarzystwa południowego 78.000, północnego 63.000, razem 726.000 pasażerów, to jest mniej więcej trzecią część ogółu ludności stolicy. Dolżywszy ruch statków parowych na Sekwanie tak zwanych Mouches i Hirondelles i omnibusów kolejowych, tudzież przejazd pociągów na pasie kolei, otaczającej Paryż, można śmiało liczyć, że połowa ludności Paryża posługuje się codziennie temi, stosunkowo niezmiernie tanimi środkami lokomocyi, a mimo to jeszcze przeszło 10.000 fiaków prawie nigdy nie próżnie, chociaż i prywatnych powozów nie brak w Paryżu.

Zakład Ossolińskich.

□ Uroczyste, doroczne posiedzenie Zakładu nar. im. Ossolińskich zagał wczoraj w zastępstwie nieobecnego kuratora, J. E. hr. Kazimierza Krasińskiego, dyrektor biblioteki, dr. Wojciech Kętrzyński. Sekretarz literacki Zakładu, p. Klemens Kautcki, odczytał następnym sprawozdanie z czynności tej instytucyi z ostatniego roku, poświęciwszy na czele swego przemówienia słów kilka ważnemu w dziejach Zakładu wypadkowi: drugiego już z kolei od edynom jakimi go przed miesiącem raczył najmościwiej zaszczyścić Cesarz Franciszek Józef. Przemówienie do czynności zarządu biblioteki, zwraca p. K. uwagę na kierunek podejmowanych w nim od dłuższego czasu prac, których głównym zadaniem i celem jest zarządzanie wszystkiego, coby z-równu uzonoum, jak inteligentnemu ogółowi ułatwić możność korzystania z Zakładowych zbiorów. Najpilniejszą pod tym względem pracą było dokonanie i wydrukowanie realnego katalogu rękopisów, o których treści dotychczasowy inwentarz zaledwie bardzo słabe i niedokładne dawał wyobrażenie. Owocem z górą trzyletnich trudów jest ogłoszony przed kilku miesiącami pierwszy, dwudziestoarkusowy zeszyt katalogu rękopisów, po którym nastąpią niebawem dalsze.

Niemniej potrzebna w każdej zasobniejszej bibliotece jest przedmiotowy katalog druków, do którego też mamy wrażliwego

ruchu i licznych czynności bieżących przystąpił oddział biblioteczny. Wprawdzie już przed trzydziestu blisko laty (1851) rozpoczęto robotę w tym celu i prowadzono ją przez lat osiem, bez przerwy raz ię czynność z powodu innych zajęć, przedwyszaniem zaś z powodu wydawnictwa słownika Lindego, nigdy już do niej nie powrócono, a przysposobienie w ciągu owych kilku lat materiały okazały się dziś niużytecznymi gdyż przeważna ich większość, sporządzona przez styendystów i nie dosię wykształconych pisarzy, wiele pod względem dokładności i poprawności pozostawia do życzenia. Nie brak wprawdzie i dobrze napisanych kartek, lecz niezbędne w razie uwzględnienia ich kolacyonowanie wszystkich, jak wykazało doświadczenie, wiązało zabrakło czasu, niżby go było potrzeba na wygotowanie nowych.

Praca ta jest już w pełnym biegu. Od pewnego czasu spisują kartki dwaj najzdolniejsi stypendysty, rozpoczynając od działu polskiego i wiaływszy za podstawę abecedowy katalog kartkowy. Tytuły długie skracają, bacząc jednak zawsze, aby na tem nie ucierpiała jasność i zrozumiałość; w razie zaś, jeśli napis jako zbyt ogólnikowy nie jest dość jasny, lub nie daje dostatecznego wyobrażenia o treści, uzupełniają kartkę, dodając datę lub określając bliżej sprawę do której się odnosi — wreszcie podają wiadomość o późniejszych edycjach danego dzieła. Najważniejszą i najtrudniejszą rzeczą przy układzie przedmiotowego katalogu jest obmyślenie praktycznej i umiejętnego podziału, przy wyborze którego trzeba zarówno unikać za daleko posuniętej specjalności, jak niemniej zbyt ogólności, w drugim bowiem razie katalog nie odpowiadałby w dostatecznej mierze potrzebom, która go wywołała, w pierwszym zaś najprzód trzeba by specjalnych sił naukowych do wielu gałęzi wiedzy, które w Zakładzie nie znajdują reprezentantów, nadto zaś przy książkach, wchodzących swą treścią w zakres kilku działów, wypadłoby dodawać zbyt wiele odsyłaczy. Z tego powodu odrzucono stanowczo dawniejszy podział na 127 działów i poddziałów, o jakim wspomina sprawozdanie z r. 1854 a przyjęto za murę podział katalogu realnego Biblioteki Jagiellońskiej, obejmujący w sobie następujące przedmioty: 1 teologię; 2 filozofię; 3 klasyków rzymskich; 4 lingwistykę; 5 historję polską; 6 historję powszechną; 7 historję literatury; 8 poezję; 9 powieści; 10 matematykę; 11 nauki przyrodzone; 12 geografję; 13 pedagogikę; 14 nauki polityczne i prawne; 15 czasopisma i dzieła zbiorowe; 16 literaturę dla ludu i dla dzieci.

Rzecz naturalna, że główne w daciej nie wykluczają bynajmniej stosownych poddziałów, o których już decydują głównie miejscowe potrzeby.

Obok tych zachodów około wygotowania katalogu, należało w innym kierunku wyteżyć usiłowania, jeśli Zakład ma pod każdym względem odpowiedzieć swemu pięknemu zadaniu i uczynić zadość potrzebom uczonego świata i myślącej powszechności. Zachwiany silnie stan finansowy Zakładowych nie dozwalał dawniejszemu zarządowi zaopatrywać biblioteki w nowsze powawy literatury krajowej i zagranicznej. Bywały lata tak smutne, że nie kupowano wcale książek, bywały inne w których nabywano zaledwie drobną część tego, co nabyć konieczniej wypadało. Z tych samych powodów dzieł nielicznie kupowanych i nadpływających z ofiar ogółu albo wcale nie dawano do oprawy, albo w zbyt szczupłej liczbie, tak że pozostały dotąd całe szafy zbroszowanych tylko publikacyi, które na tem zaniedbaniu niekiedy znacznie ucierpiały. Dla zapobieżenia dalszym szkodom, niemniej dla uzupełnienia biblioteki brakującymi dziełami, podwyższyła kuratoryja na wniosek kustosa znaczne kwoty przeznaczone na zakupno i oprawę książek, zalecając obok nowość i nabywać w drodze antykarskiej systematycznie starsze a ważne publikacye, których Zakładowi nie dostaje. Suma przeznaczona w tym roku na zakupno książek, wynosi 3000 złr, na oprawę 1000. Z ważniejszych tegorocznych zabytków zasługują na wzmiankę: biblia Szarfenbergerowska z r. 1575, pisma Fausta Socyna, czasopismo Sylwan (w 24 tomach) nowe zupełne wydanie pism Leopolda Rankego w 46 tomach i t. d. Obok tego kompletowano pisma czasowe, zalecające się wyższą literacką lub historyczną wartością, jako też zbiór politycznych broszur z najnowszych czasów.

Równocześnie z tą skwapliwością w nabywaniu ważnych wydawnictw, szła ręką w rękę ofiarna hojność społeczeństwa, które, jak zwykle dotąd, szczerobliwymi datkami pomnażało zakładowe zbiory. Z pośród licznych i cennych darów, największym jest dar s. p. Antoniego Schneidera który bez oszczędności przed śmiercią wszystkie swe zbiory przekazał Zakładowi. Znajdujące się między nimi druki dochdzą do poważnej cyfry 1019 dzieł w 1342 tomach; rękopisów jest 23. Biblioteczka ta odnosi się przeważnie do archeologii i nauk pokrewnych, które były specjalnością niestrudzonego zbieracza. Jako materiał do najnowszej historii warto też wymienić na-

desłaną z Wilna kolejką ośmiesięciu dzieł i broszur rosyjskich, wydanych od r. 1863 w kwestyi polskiej na Litwie, między którymi znajduje się słynny „zbiór rozporządzeń hr. Michała Mikołajewicza Murawjewa w l. 1864—1865 dla północno-zachodnich gubernij.“

Zgodnie z tradycją lat poprzednich, odbyło się w bibliotece dwukrotnie skontro wypożyczonych książek, oraz częściowe skontro od 55.000] do 75.000 dzieł. Na miejsce sędziwego p. Krechowickiego, któremu przez wzgląd na jego dziesięcioletnią służbę udzieliła kuratoria rocznej zapomogi, powołanym został na drugiego skryptora dr. Fryderyk Pappéa, który następnie otrzymał zlecenie, aby w godzinach pozasłużbowych za osobną remuneracją zajął się uporządkowaniem niezarejestrowanych dotąd monet, których liczba doszła już do dwóch tysięcy.

Z wykazu statystycznego, podanego dla wykazania wzrostu Zakładowych zbiorów, dowiadujemy się, że inwentarz dzieł drukowanych unikatów wynosi obecnie 75.665, dubletów 5603, rękopisów 2867, rycin 23.487, rzeczy muzealnych 1768, że więc dzieł drukowanych unikatów przybyło 150, dubletów 603, rękopisów 122, rycin 975, rzeczy muzealnych 111, i t. d.

Pracownia naukowa i czytelnia górna były w tym roku nader licznie zwiedzane. W pierwszej wydano 1959 czytelnikom 806 rękopisów, 5.743 dzieł, 12.720 tomów. Ponieważ zaś pracownia naukowa otwartą była dla publiczności przez 219 dni, przeto wypada dziennie w przecięciu na 9 czytelników 4 rękopisy, 26 dzieł, 57 tomów. W czytelnicy górnej w przeciągu dziewięciu miesięcy, bo trzy odpadają na wakacje i skontra, było 12.779 czytelników, czyli więcej niż kiedykolwiek, a o 1.922 więcej, niż w roku poprzednim. Pozwolenie wypożyczania książek do domu otrzymało 237 osób. Wypożyczono do domu 6.620 dzieł w 9.796 tomach, a zatem więcej, niż kiedykolwiek, a o 1.456 dzieł i 1.659 tomów więcej, niż w roku poprzednim. Rękopisów wypożyczono 38, autografów 20.

Muzeum zwiedziło 2.807 osób, a więc więcej, niż kiedykolwiek, a o 342 osób więcej, niż w roku ostatnim; studyowało w nim 559 osób, a więc o 229 osób więcej, niż w poprzednim roku. Muzeum również pomyślnie rozwija się i wzrasta. Do najcenniejszych tegorocznych w niem darów należy ofiarowana, zgodnie z wolą s. p. Żen-na Krzczunowicza, przez jego spadkobierców kolekcja numizmatów, złożona z tysiąca dwustu monet i rzeczy muzealnych, między którymi nie brak srebrnych a nawet złotych, dalej dar śp. Sznajdera, który prócz druków i rękopisów, ofiarował Zakładowi niezliczoną ilość zgromadzonych po ruinach i kurhanach najrozmaitszych przedmiotów archeologicznych. Zbiór rycin pomógłby znakomicie swemi ofiarami pp. b. radca skarbu, Aleksander Schuppe, i rzeźbiarz-artysta, Markowski.

Z obszernego wykazu bilansowego wpływa, że Zakład zaoszczędził znowu 4.408 zł.

Po odczytaniu sprawozdania, nastąpiła prelekcja dr. Aleksandra Hirschberga na temat: Dyplomacja polska za Zygmunta I. Była to poważna, choć mimo to dla szerszej publiczności przystępna rozprawa, pełna ciekawych szczegółów, rzucających światło na pierwszą połowę XVI wieku w Polsce, która w ostatnich czasach była przedmiotem tak żywych kontrowersyj. Pan Hirschberg starał się wykazać, że wbrew dzisiejszym pesymistycznym twierdzeniom niektórych pisarzy, Zygmunt Stary rozporządzał świetną dyplomacją, że tacy dyplomaci, jak Łaski, Dantyszek, Ciołek, Tomicki i inni, nie tylko należą do najznakomitszych mężów w Polsce, lecz nadto mogą stanąć obok najpierwszych dyplomatów zagraniczy, że wielokrotnie osiągnęli wielkie sukcesy, z których tylko nie dozwalały korzystać postronni za wiktania i nieprzewidziane wypadki, jak np. niefortunna błęka pod Pawią i dostanie się do niewoli sprzymierzonego z Polską Franciszka I, króla francuskiego, lub niedostarczenie Ciolkowi do Rzymu potrzebnego zasłanku pi-niężnego, którym mógł być sobie ująć kardynałów, i przychylny dla Polski a nieprzyjazny dla Krzyżaków wyrok wyjednać.

Rozprawka dr. Hirschberga musiała być krótką, bo sprawozdanie, jak zwykle, zajęło dużo czasu, lubo odczytane było dość szybko. Jest to dla prelegentów wielką niedogodnością i pozostanie nią dopóty, dopóki zarząd biblioteki nie odstąpi od tradycyjnego, lecz niepraktycznego zwyczaju, aby zgromadzoną publiczność raczyć tak olbrzymimi szeregami cyfr i nazwisk, jak dotąd. Naszem zdaniem możnaby to wszystko wydrukować, lecz należałoby słuchaczom oszczędzić tak wymienienia tylu nazw, jak dat statystycznych. Zamiast podawać szczegółowy i w drobności zapuszczający się bilans, możnaby ograniczyć się na wymienieniu rezultatu, zamiast opowiadać, ilu w każdym z kolei miesiącu było w pracowni czytelników, ile na ich użytek wyniesiono rękopisów, ile dzieł, ile tomów, możnaby podać ogólną cyfrę z całego roku, za co z pewnością zgro-

madzeni będą dyrekcji szczerze wdzięczni i obowiązani, a nikt na tej rozumnej zmianie nie straci.

Z Izby sądowej.

(Przekupstwo).

(w) W dniu 6 października rozpoczął się w Tarnowie ciekawy proces liweranta wojskowego, Herza Rappaporta i dwóch jego współników Berla Kosehera, który był pomocnikiem głównego liweranta, oraz Wilhelma Albrechta, byłego oficera i dyurnisty jenerałowej komendy w Krakowie. Kolegium złożonemu z trzech sędziów przewodniczący radca sądu krajowego p. Danecki, jako asesorowie zasiadają radca sądu krajowego p. Szklarski i adiunkt p. Rudolf. Oskarżycielem jest prokurator p. Doliński, obrońcami zaś adwokaci drowie Pietrzycki i Gałęcki. Rozprawa odbywa się wobec delegatów komendy wojskowej w Tarnowie i nadintendentury w Krakowie, kapitanów Uhle i Ilnickiego.

Według aktu oskarżenia Herz Rappaport kapitalista i przemysłowiec tarnowski był dostawcą chleba i owsa dla garnizonu w Tarnowie w roku 1878, a w latach następnych dostawcą wszystkich artykułów. Liwerunek z roku 1878 otrzymał na podstawie oferty niższej już po licytacji, a następują w drodze wyjątkowej bez ogłoszenia licytacji. W połowie r. z prokuratora i władze wojskowe zaczęły otrzymywać doniesienia, że Herz Rappaport od początku liwerunku przekupuje oficerów, którzy odbierają artykuły dostarczane i dostarcza takowe w najgorszym gatunku, gdy jednak komenda wojskowa tarnowska na zapytanie prokuratora odpowiedziała, że dostawca spełnia swe obowiązki należycie, nie czyniono zatem dalszych dochodzeń, uważając te doniesienia za bezpodstawne.

W dniu 8 listopada 1879 roku nadeszły jednak do prokuratury dwa doniesienia więcej szczegółowe, a zawierające nazwiska i kwoty, jakie niektórzy oficerowie otrzymać mieli. Prokuratorza zarządził zatem u oskarżonego rewizję, w skutek czego Herz Rappaport, a w dwa dni później jego pomocnik, Berl Koseher, zostali aresztowani.

Sledztwo wykryło, że Rappaport dostarczał dla garnizonu chleb z mąki czarnej, stęchłej, wyglądającej nieraz jak błoto. Do mąki żytniej dodawano pszennej, również w najgorszym gatunku, a czyniono to dlatego, żeby ciasto lepiej rosło i mogło przyjąć więcej wody. Nadto wypiekano bochenki o 20 gramów lżejsze. Do owsa Rappaport mieszał plewy i kłokol, którego zakupywał po 4000 biligramów od razu. Przytem Koseher odkupywał dostawiony owies od washmistrzów. Ogólny zysk Rappaporta na tem oszustwie według obliczeń indendentury krakowskiej wynosił 12.110 zł. 58 ct.

Okazało się dalej w śledztwie, że były komendant stacyi wojskowej w Tarnowie, jenerał hr. Artur Mensdorff pożyżył od Rappaporta raz 800 zł., drugi raz 400 zł., na co wystawił własnoręczne rewery, które to kwoty jednak Rappaport, pożyczając, uważał za przepadek, zaś nadintendent w Krakowie Fastioni, który z początku wypierał się wszelkiego udziału, przyznał się następnie, iż otrzymał 600 zł., nie wprost od Rappaporta, lecz od pewnego kupca krakowskiego.

Po dwumiesięcznym więzieniu Rappaport i Koseher wypuszczeni zostali na wolną stopę. Korzystali jednak z tego czasu na to tylko, aby krzyżować czynności sądu, usiłując przekupić przysięgłego tłumacza pism żydowskich, oraz młynarzy i wyrobników stających za świadków. Dziewięciu z tych ostatnich nakłonili do fałszywych zeznań, a nadto pozyskali sobie dyurnistę komendy wojskowej w Krakowie, Wilhelma Albrechta, który przejmował i komunikował im korespondencję prokuratury z komendą wojskową.

(Sprzeniewierzenie i oszustwo).

(b) Wczoraj rozpoczął się w Krakowie przed kolegium sądowym, któremu przewodniczył radca sądu krajowego p. Mikuszewski, a w którym zasiadają radca sądu krajowego p. Gulkowski, sekretarz sądu krajowego p. Fedorowicz i adiunkt p. Jendi, proces Józefa Kicińskiego, b. dyrektora towarzystwa zalickowego krakowskiego. Oskarżenie wnosi zastępca prokuratora p. Lipka, obrońcą oskarżonego jest dr. Józef Rosenblatt.

Trzydziesto-arkuszowy akt oskarżenia zarzuca podądnemu, że jako dyrektor towarzystwa zalickowego w roku 1875 przywłaszczył sobie powierzony weksel Wiktora Sokółowskiego na 500 zł., że w roku 1872 jako kasyer tego towarzystwa przywłaszczył sobie kwotę 100 zł., zapłaconą na pokrycie wekslu przez Mateusza Olasia; że jako kasyer a następnie dyrektor przywłaszczył sobie 6 różnych kwot, wynoszących razem 141 zł., wniesionych w latach 1872—1874 i w roku 1877 bądź na udziały, bądź na spłaty, oraz w latach 1871—1877 z funduszu towarzystwa 6 kwot, wynoszących razem 1426 zł. 33 ct., a z funduszu powierzonych sobie w roku 1875 cztery kwoty, czy

niące łącznie 1921 zł. 50 ct., wreszcie, że zdając kasę w lipcu 1875 roku Nikodemowi Lenowowskiemu, skorzystał z jego pomyłki i przywłaszczył sobie kwotę 300 zł. na jego szkodę, wprowadzwszy go w błąd przez podstępne czynności i przedstawienia.

Odczytywanie aktu oskarżenia zajęło całe wczorajsze posiedzenie sądowe.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Kredyt rolniczy.

II.

(§) Pojęcia długu i kredytu bywają często mieszaue w stosunku do rolnictwa i to przyczynia się nie mało do trudności w rozwiązaniu kwestyi kredytu rolniczego. Dług w rolnictwie jest czemś odmiennem od stosunku prawnego, w którym jedna strona, otrzymawszy pożyczkę, zobowiązuje się drugiej, wierzycielowi, spłacić otrzymany kapitał i przypadające zań odsetki. Natura rolnictwa pociąga to za sobą, że nietylko taki dług zostaje zhipotekowany, lecz nadto dłużnik i wierzyciel mało liczą na spłatę kapitału a jeżeli ona nastąpić musi, nowa pożyczka wchodzi na miejsce spłaconej. Każdy dług hipoteczny przybiera tedy w rolnictwie faktycznie charakter ciężaru realnego. Ciężar ten polegający na odpicie odsetków staje się stałym, regularnym czynnikiem kredytu. Jeżeli zatem posiadłość znosi odsetki, to stanowią one wprawdzie ciężar przykry, ale dopóki kapitał jest zabezpieczony, nie wiódą do ruiny. Długi realne powstają zazwyczaj z trzech powodów, t. j. stanowią resztę ceny kupna w jakiegokolwiek formie, albo pretensje sukcesyjne, albo wreszcie spowodowane zostały nieszczerze lub znacznymi melioracyami. W dwóch pierwszych wypadkach kwestya, czy ciężar jest zuośny, zawisła od stosunku, w jakim on zostaje do wartości ziemi, w trzecim wypadku od tego, czy dochód czysty pokrywa kapitał wyłożony. We wszystkich zaś wypadkach przeciwstawić należy stałą opłatę odsetków regularnemu gospodarstwu a rzeczą gospodarza jest należyte uregulowanie stosunków między obu czynnikami. Od tego obowiązku nikt w świecie zwolnić go nie może, bo kapitał musi procent przynosić. Lną drogę wyjścia znaleźć mogłoby chyba ci, w których pojęciu kapitał nie jest owoem długiej i często ciężkiej pracy, lecz tylko posiadaniem nieokupionem pracą i uwalnianiem od pracy.

Zachodzi najpierw kwestya, w jaki sposób rolnik znaleźć może kapitał potrzebny, jeżeli zaciągnąć musi rzeczywisty dług z jednego z powyżej wskazanych powodów. Do rozwiązania tej kwestyi nie wystarcza sam fakt istnienia kapitału. Kapitał jest niedowierzający wobec rolnika z dwóch powodów. Najpierw bowiem kapitaliści, przebywający po większej części w miastach, ciągle niepokojni są o bezpieczeństwo swojego mienia, ulokowanego u rolnika a powtórę obawiają się, że popaść mogą w trudną sytuację, jeżeliby w razie egzekucji zmuszeni zostali nabyć posiadłości gruntowe chociażby za trzecią część wartości. Cóż bowiem pocznie kapitalista w mieście mieszkający z najpiękniejszą zagrodą włościańską, jeżeli ona leży w odległości dwudziestu a chociażby nawet tylko kilku mil? Zresztą kapitalista nie ma nawet miary, według której mógłby ocenić bezpieczeństwo pożyczzonego kapitału z absolutną ścisłością. Do tej nieufności kapitalisty przyłącza się jeszcze ta niepomyślna dla kredytu okoliczność, że rolnik, nie znający miejskich stosunków, rzadko sam zna kapitalistów posiadających kapitał nieulokowany i musi torować sobie drogę do nich dopiero za pomocą drogo opłacanych agentów. Na samem wyszukaniu kapitalisty i zabezpieczeniu pożyczki nie kończą się trudności. Nie każdy kapitalista gotów jest wydać z rąk pieniądze na dłuższy czas i tem zainkować sobie drogę do innych spekulacyj, które w jednym roku przyniosły mu mogą czysty dochód kilka razy większy od umówionego procentu.

Jeżeli mimo dostarczonego zabezpieczenia trudno na zawołanie uzyskać pożyczkę, to cóż dopiero dzieje się wtedy, gdy bezpieczeństwo jest wątpliwe! A któż ostatecznie w sposób przekonujący wykazać może to bezpieczeństwo kapitaliście? Rolnik szukający kapitału? Ten nie może przecież liczyć na zupełną wiarę. Może biuro wywiadowcze? Ależ takie biura zazwyczaj same nie wiedzą. Może agent? Temu zależy tylko na doprowadzeniu interesu do skutku, aby od jednej i drugiej strony otrzymał prowizję. Z tego wszystkiego pokazuje się, że nawet dobremu gospodarzowi trudno przychodzi uzyskać pożyczkę, i że ona drogo wypaść musi. Nie procent sprawia, że pożyczka staje się drogą, lecz kosztą i ciężary z jej uzyskaniem połączone, które mają tę właściwość, że stoją w odwrotnym stosunku do

sumy pożyczonej. Im mniejszą jest pożyczka, tem droższa staje się ona z tego powodu. Ztąd wynika znowu konsekwencya niekorzystna dla rolnictwa. Ponieważ liczba małych i średnich posiadłości jest o wiele większą od liczby wielkich posiadłości, ponieważ z tego powodu liczba małych pożyczek znacznie przewyższa liczbę wielkich pożyczek, przeto wynika ztąd, że mała posiadłość obciążona nawet stosunkowo równym ciężarem w kapitale i odsetkach, zawsze jest więcej obciążoną aniżeli wielka posiadłość. Im więcej wzmagają się rozdrobnienie posiadłości ziemskiej, tem więcej rolnictwo staje się zagrożonem.

To rozdrabnianie posiadłości gruntowych pociąga za sobą nadto jeszcze inne ważne konsekwencye. Z natury rzeczy wpływa, że przyczyniły wykazane powyżej jako źródła pożyczek mianowicie reszty cen kupna i podziały spadkowe wzmagają się w takim samym stosunku, w jakim rozdrobnienie posiadłości gruntowej coraz większe przybiera rozmiary. Nie jest to jedyny argument, który przemawia przeciw absolutnej wolności dzielenia gruntów, a więc dotyka kwestyi, która wypłynęła równocześnie ze sprawą poprawienia kredytu rolniczego i zostaje z nią w związku.

Fakt, że pożyczka mała jest droższą od wielkiej, jest nadzwyczajnie ważny dla kredytu rolniczego i powinien pierwsze zajmować miejsce w kwestyonarzach obejmujących wszystkie okoliczności, które wpływają na stosunki kredytu rolniczego. Nietylko zacytować należy od tej kwestyi, lecz nadto trzeba ją zupełnie oddzielić od innych. A niestety bywa ona dotąd najczęściej pomijana, chociaż jawną jest rzeczą, że, jeżeli pierwsza pożyczka wypadła drogo, druga już mniejsze przedstawia bezpieczeństwo. Na tym punkcie zacząć się powinna praca tak pożądana dla kredytu rolniczego. Może kto powie, że w tej mierze w ostatnich czasach wiele już zdziałano, że mianowicie utworzono rolnictwu obfite źródła kapitałów w kasach oszczędności i zakładach kredytowych ziemskich. Wiele to już znaczy niezawodnie, ale na tem nie kończy się zadanie. Kasy oszczędności i zakłady kredytowe ziemskie są tylko kapitalistami i choć nie chcą muszą zajmować stanowisko kapitalistyczne. Nie mogą one naturalnie inaczej kwestyi stawiać, jak tylko w ten sposób, czy żądana pożyczka zostanie dostatecznie zabezpieczoną. Łatwość uzyskania potrzebnych funduszy stanowi zaletę tych zakładów. Jednakże jako zakłady rozporządzające powierzonymi sobie funduszami lub kapitałami a cyonaryuszów nie mogą liczyć się z interesami rolnictwa i jego potrzebami kredytowymi z stanowiska ekonomicznego, lecz przede wszystkim z zabezpieczeniem pożyczek i umówionego procentu. Kasy oszczędności i zakłady kredytowe ziemskie wymagają pierwszego miejsca w hipotece i nie mogą odstąpić od tej zasady, chociażby chodziło o ocalenie gospodarstwa od grożącej ruiny. Nadto zakłady powyższe dają pożyczki tylko do wysokości połowy wartości szacunkowej, wskutek czego druga połowa przedstawia się kapitalistom jako niepewna hipoteka. Po kasie oszczędności lub zakładzie kredytowym ziemskim rolnik nie otrzyma już znaczącej pożyczki u twórczych kapitalistów, musi więc zaciągać małe pożyczki, a wiadomo, że są one zawsze znacznie droższe od dużych. Dla posiadłości małych nawet i to niezupełnie wystarczające źródło kredytu, jakie otwierają kasy oszczędności i zakłady kredytowe ziemskie, jest zupełnie zamknięte. Takie posiadłości wydane są dziś na pastwę małych drogiej pożyczek. Zakład kredytowy hipoteczny założony przez kraj powinien, zdaniem prof. Steina, głównie te posiadłości objąć w zakres swoich operacji. Jeżeliby zaś oprócz się miał tylko na wielkich pewnych hipotekach, jak kasy oszczędności i zakłady kredytowe ziemskie, założenie jego nie przyniosłoby żadnej korzyści właściwemu kredytowi rolniczemu.

OSTATNIA POCZTA

O przygotowaniu na Śląsku do przyjęcia Najj. Pana, donoszą z Opawy do Pol. Corr.: Dnia 17 b. m. na granicy Śląska, w otwartem polu, złożony będzie hold Najj. Panu, podobnie jak to urządzono na granicy Bukowiny. W celu ostatecznego ułożenia programu, bawi obecnie w Wiedniu szef krajowy, Summer.

J. C. W. Następca tronu Areyksiążę Rudolf, wyjechał 11 b. m. z Monachium do Brukseli.

Komit centralnej komisji podatkowej, ukończył przedwczoraj w pierwszym czytaniu obrady nad taryfą dla pół ornych na Śląsku.

Jak telegram z Pragi donosi, rozpoczęły się wczoraj u arcybiskupa tamtejszego konferencje czeskich biskupów i reprezentantów klasztorów. w sprawie podatku od beneficjów i nadzoru szkolnego.

Kupcy odessey poczynili u rządu rosyjskiego kroki, aby między Odessą a Hamburgiem zaprowadzona została bezpośrednia komunikacja zapomocą pociągów pospiesznych drogą na Lwów i Kraków.

Dochody skarbowe z Królestwa Polskiego według dzienników petersburskich, obliczone na rok przyszły jak następuje: Główny podatek gruntowy dworski przyniesie rs. 1,731,345; dodatkowy podatek gruntowy 855,418 rs.; podymne z majątków ziemskich 555,430 rs.; główny podatek gruntowy od osad 78,717 rs.; dodatkowy podatek gruntowy z osad 32,351 rs.; podymne z osad 105,817 rs.; główny podatek gruntowy włościański 697,788 rs.; podymne włościańskie 1,474,222 rs.; podymne miejskie 616,751 rs.; koatyngens liwerunkowy 13,207 rs.; łanowe 325 rs.; kary egzekucyjne 142,228 rs. Ogółem dochody wyniosą 7,755,587 rs. Najwięcej dochodu skarb oczekuje z gubernij: Warszawskiej, Kaliskiej, Lubelskiej i Piotrkowskiej; najmniej z Łomżyńskiej, Płockiej, Radomskiej, Suwalskiej, Siedleckiej i Kieleckiej.

Nowosti piszą, iż w wyższych sferach rządowych powstał projekt polepszenia bytu zesłanych do różnych gubernij Syberyi. Powstać ma jakoby instytucja do niesienia pomocy zesłańcom, którzy z powodu wieku, choroby lub kalitwa stali się niezdolnymi do pracy. Instytucja owa ma zastąpić terażniejszy tryb zapomóg pieniężnych, które się okazały niedostatecznymi.

Germania donosi, że w obec zawikłań na wschodzie papież Leon XIII zwrócił się do rządu austriackiego, z prośbą o opiekę życia i własności katolików w Turcji, Grecji i Czarnogórze. Rząd austriacki przyrzekł w połączeniu z innymi mocarstwami uczynić zadość tej prośbie.

W wyborach do senatu francuskiego w departamencie Nord odnieśli zwycięstwo klerykałni i rojalisci. W Nantes 10 b. m. odbył się bankiet legitymistowski, w którym wzięło udział 1500 osób. Z Bretonii partya burbońska przesłała do hr. Chamborda adres lojalności, prosząc go, aby przyspieszył oswobodzenie ponieważ wolności sumienia zagraża ucisk.

Rząd włoski „uczynił pokutę i poprawił się“ w przekonaniu Garibaldi. W skutek amnestyi i wypuszczenia z więzienia Canzia, Garibaldi oświadczył, iż gotów jest przyjąć mandat deputowanego.

Książę Karol rumuński powraca jutro wieczór do Bukaresztu. Zwołanie izb rumuńskich przyspieszone zostało o dwa tygodnie i nastąpi dnia 12 listopada.

Wobec zdecydowania się Porty na odstąpienie Duleigna, wiadomości o postawie mocarstw względem propozycji angielskich i o treści tych propozycji, mają już tylko retrospektywne znaczenie i oczekiwać trzeba doniesień, jak ten akt Porty przyjętym zostanie. Zapisujemy tu jednakże telegram N. fr. Presse, według którego Włochy nie bezwarunkowo zgadzały się na propozycje angielskie, Bossya zaś starała się popychać gabinet wigowski do najenergiczniejszej akcyi, okazując nawet gotowość do pewnych koncesyj w Azji środkowej, jeżeli Anglia do czynnego wystąpienia przeciwko Turcji doprowadzi. Włochy, jak już donosiliśmy, przystępowały do propozycji angielskich tylko pod warunkiem, że inne mocarstwa przyjmą je także. Austria zgadzała się miała w zasadzie na środki przymusowe, lecz uważała, że środki proponowane przez Anglię są niepraktyczne i bezskuteczne. Niemcy odpowiedziały, że w duchu berlińskiego traktatu czynne mieszanie się w stosunki wewnętrzne Turcji jest niedopuszczalnym, Francya zaś zupełnie trzymała się na uboczu i obrady ministrów nad tą sprawą aż na bieżący tydzień odłożyła, dzienniki zaś francuskie w ostatnich dniach prawie jednomyślnie występowały przeciwko propozycjom angielskim a nawet Gambettowska Rép. fr. znacząco zachowywała milczenie.

Z Teheranu podaje biuro Reutersa z dnia 7 b. m. następują depeszę: Według otrzymanych tu wiadomości, przekro-

czył przed trzema tygodniami granicę perską Szeik Abdullah, syn Kurda tureckiego, na czele kilku tysięcy zbrojnych jeźdźców i połączył się z Hamzabą Agherem, Kurdyjczykiem perskim. Ten drugi objawszy naczelną dowództwo nad połączonymi siłami zbrojnymi, wpadł do okręgu Lahidjan, zrabował i zdobył dwa działa. Skoro ta armia najezdnicza zbliżyła się pod Soucz-Bulak gubernator tej miejscowości uszedł wraz z 300 ludźmi. Kurdowie zdobyli warownię Sulduz i znajdują się obecnie w okolicy Maraghi o pięćdziesiąt mil od Taurysu, gdzie zapanowała wielka trwoga, gdyż kraj pozabawiony jest wszelkich środków obronnych. Siły Kurdów podają na 15,000 ludzi, uzbrojonych przeważnie karabinami systemu Martini-Henry. Z Teheranu udał się do Taurysu jeden z generałów perskich celem zgrupowania wojsk.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Paryż, 12 października. Agencja Havasa donosi z Cetyunii, że Porta oświadczyła dzisiaj rządowi czarnogórskiemu, iż postanowiła dobrowolnie odstąpić Duleigno w ciągu bieżącego tygodnia. Większa część Czarnogórców opuszcza granicę, aby się udać do robót przy żniwach.

Paryż, 12 października. Agencja Havasa otrzymuje wiadomość z Konstantynopola, że sułtan w ciągu nocy podpisał irade, polecające dobrowolne odstąpienie Duleigna. Z Czarnogórcami zawartą zostanie konwencja zapewniająca bezpieczeństwo instytucyj, religii i osób mieszkańcom. Irade zakomunikowanem będzie dziś przed południem ambasadorom. Porta spodziewa się, że mocarstwa zaniechają wszelkiego dalszego nacisku względem załatwienia innych spraw.

Paryż, 12 października. Chili i Peru przyjęły pośrednictwo Stanów Zjednoczonych. Generał Roca ogłoszony został prezydentem Rzeczypospolitej argentyńskiej.

Londyn, 12 października. Biuro Reutersa otrzymuje z Konstantynopola depeszę datowaną wczoraj wieczorem, że nota zredagowana przez radę ministrów oznajmiająca ustąpienie Duleigna oczekuje sankcyi sułtana. Said-basha odwiedzał w d. 11 b. m. ambasadorów.

Londyn, 12 października. Do Times donoszą z Konstantynopola, że Porta zawiadomiła dzisiaj ambasadorów w objaśnieniu noty, że natychmiast wyda polecenie, aby Duleigno oddane zostało Czarnogórcom.

Wiedeń, 13 października. (Tel. pr.) Komitet ośmiu nastu ukończył wczoraj taryfę szląską, a dziś rozpocznie obrady nad otaryfowaniem Salzburga, w którym komisya krajowa wykazała sumę czystego dochodu 1,742,739.

Popłoch giełdowy, który się rozpoczął w sobotę, dopiero wczoraj ustał zupełnie, a kursa stanowczo się poprawiły. Niektóre papiery podskoczyły od razu o 15 zł.

Praga, 13 października. (Tel. pr.) Wczoraj skończyły się konferencje kościelne w pałacu biskupim. Memoryał do rządu, żądający zmian w opodatkowaniu prebend, uwolnienia kleryków od służby wojskowej i powiększenia wpływu duchowieństwa na dożór szkolny, podpisany został przez wszystkich uczestników konferencyi.

Berlin, 13 października. (Tel. pr.) Wszystkie dzienniki tutaj objawiają zadowolenie z powodu przyłączenia się Francyi do Niemiec i Austrii, co przyczyniło się do powolności Porty. W fakcie zbliżenia się Francyi upatruje prasa wielkie zwycięstwo nad polityką Gladstona i spodziewa się po nim wzmocnienia i ustalenia stosunków trzech środkowo-eu-

ropejskich mocarstw. *National Ztg.* twierdzi, że Austria opiera się wszelkiej dalszej demonstracyi flot, w czem popierają ją Niemcy i Francya.

Petersburg, 13go października. Wiadomość o mianowaniu Onou posłem w Bukareszcie jest nieprawdziwą.

Paryż, 13 października. Agencja Havasa donosi, że w Suttorman znajduje się obecnie 3,000 Czarnogórców. Władza morska w Duleigno zarządziła środki do bezzwłocznego wydania miasta.

Paryż, 13 października. Redaktor *Gaulois* Jvan de Woestyne skazany został za obrazę honoru pułkownika Jaurry na 6 miesięcy więzienia, 1,000 franków grzywny i 6,000 franków odszkodowania.

Londyn, 13 października. Gladstone odjechał wczoraj po południu do Havarden.

Daily News donoszą z Cetyunii, że Bożo Petrowicz udaje się dziś do Duleigna, aby objąć komendę tego miasta.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 12 października 1880, godz. 2 m. 35. Losy kredytowe 175.—, Węg. akcyje kredyt. 243.75. Akcyje anglo-austr. 107.50, Akcyje banku Union 106.10, Akcyje kolei Karola Ludwika 267.70, Akcyje kolei północnej 239.75, Akcyje kolei południowej 81.50, Akcyje kolei Alföld 148.—, Akcyje kolei Elżbiety 188.—, Akcyje kolei Lwow-Czerniow. 158.50, Akcyje kolei węg. północno-wschodniej 138.50, Akcyje kolei Rudolfa —, Akcyje kolei Albrechta —, Węg. oblig. państw. w zlocie 82.75, Galic. oblig. indemn. —, Losy z r. 1864 169.50, Losy regulacyi Cissy 105.75, Akcyje banku obrotowego —, Losy tureckie —, Akcyje kolei węg.-galicyjsk. —, Akcyje kolei państwowej —, Akcyje banku związkowego 23.50 Rubel papierowy 1.18 1/2, Wiedeńskie losy 114.25, Węgierskie losy 104.75, Mark. niemieck. —, Węgierska renta 105.80. Uspokojenie bardzo silne.

Wiedeń, 12 października 1880, godzina 5 m. 35. Akcyje kredytowe 277.40, Anglo-Austr. —, Unionsbank —, Kolej Karola Ludwika 267.—, Południowa —, Renta pap. 70.40, Rubel papierowy —, Gal. listy zastawne 301.—, Gal. indemnizacyjne —, Mark niem. —, Gal. bank rustykalny 97.50, Losy z r. 1880 —, Napoleonsdor 9.41. Uspokojenie —

Wiedeń, 13 paźdz. 1880, godz. 10 minut 35. Akcyje kredytowe 280.90, Anglo-austr. 109.25, Akcyje banku Union 107.75 Kolej Kar. Ludw. 270.50, Południowa 81.25, Napoleonsdor 9.41.—, Rubel papierowy —, Renta pap. —, Galic. bank hip. —, Gal. oblig. indemn. —, Gal. listy zastaw banku włość. —, Losy z r. 1860 —. Uspokojenie pomyślne.

Telegramy zbożowe z d. 12 października
Wiedeń: Pszenica 12.— do 13.— zł., żyto 10-80 do 11.40 zł., okowita pr. 10.000 liter procent 35.— do 35.25 zł. — Buda-Peszt: Pszenica 100 kgr. (na jesień) 12.— do 12.05 zł., rzepak (sierpień — wrzes) — zł. Berlin: Pszenica żółta (na jesień) 213.—, żyto —, spiritus loco 59.—, olej rzepakowy 54.—. Szczecin: Pszenica —, rzepak —. Paryż: mąki 159 kgr. 59.25 olej rzepakowy 73.40, spiritus —. Wrocław: Pszenica —, żyto —, owies —, spiritus —, kukurudza —. Kolonia: Pszenica —.

Redaktor: Władysław Łazarek.

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na „Gazetę Lwowską“ wynosi za IV ćwierćroczę w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; za miesiąc październik w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct. — Z „Przewodnikiem“ za IV ćwierćroczę w miejscu 3 zł. 75 ct., pocztą 4 zł. 75 ct.; za miesiąc październik w miejscu 1 zł. 30

ct., pocztą 1 zł. 65 ct. — Prenumerata przyjmuje się tylko 1 lub 16 każdego miesiąca.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

z dnia 13 października 1880 o godzinie 7 rano.
Barometr 777.65mm przy temp. 0°C. Psychrometr suchy + 6.4°C. Psychrometr wilgotny + 5.6°C. Prężność pary 6.3mm. Wilgoć 86%. Zachmurzenie 10. Wiatr SE2. Ozen 9.
Temperatura powietrza 6.4°R.
Barometr opada.
Stan barometru nad poziom morza 763.2mm.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 13 października 1880
Hotel George'a
Pp. J. Jarutowski z Załanowa, J. Rieger z Josefstadtu, W. Skoniński z Rumunii.
Hotel Europejski.
Pp. Dr. A. Dłuski z Kijowa, J. Tyszkowski z Rybotycz, J. Leseberg z Berlina.
Hotel Langa.
Pp. F. Giese z Wiednia, R. Opitz z Cieplicy.
Hotel Angielski.
Pp. M. Sozański z Dynisk, L. Wikarski z Bieniowa, S. Burzyński z Drezna, E. Rożycki z Krakowa, W. Bieliński z Podola rosyjskiego, W. Barącz z Wiednia
Hotel Warszawski.
Pp. W. Gawlikowski z Kurowic, A. Pokrzywnicki z Tarnopola, S. Wysoczański z Bertyszowa, W. Pizar z Pilzna
Hotel Lazarusa.
Pp. J. Altar z Wiednia, E. H. Riugel z Borysławia, P. Hermann z Równa, J. Birnbaum z Liska.
Hotel Krakowski.
Pp. E. Głowacki z Żydaczowa, S. Roth z Sędziszowa, Dr. A. Kalina z Prus, G. Reizenstern z Bochni.

Odjechali ze Lwowa.

Pp. Dr. T. Biliński do Kozowy, Dr. E. Baroni do Baceu, M. Aywas do Kolomyi, A. Brochocki do Biłki, A. Chołoniewski do Rossyi, G. Ghika do Brodów, F. Suchodolski do Tomaszowic.

Pociągi kolejowe.

Przychodzą do Lwowa

Według południka Peszteńskiego.

Z Krakowa: o godz. 5 min. 20 rano (pociąg pospieszny); o godz. 9 min. 7 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 11 przed południem (pociąg mieszany).
Ze Stanisławowa: (na Stryj) do Lwowa o godz. 8 min. 10 wieczór.
Z Czerniowiec: o godz. 9 min. 10 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 3 min. 45 rano (pociąg mieszany); o godz. 3 min. 32 po południu (pociąg mieszany).
Z Podwołoczysk: (na dworzec w Podzamczu); o godz. 3 min. 8 rano (pociąg mieszany); o godz. 3 min. 36 po południu (pociąg mieszany).
Z Podwołoczysk: (na dworzec lwowski główny); o godz. 10 min. 10 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 3 min. 30 rano (pociąg osobowy); o godz. 3 min. 52 po południu (pociąg mieszany).

Odchodzą ze Lwowa.

Według południka Peszteńskiego.

Do Krakowa: o godz. 10tej min. 3 w nocy (pociąg pospieszny); o godz. 4 min. 33 rano (pociąg osobowy); o godz. 4 min. 49 po południu (pociąg mieszany).
Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 10 rano (pociąg pospieszny); o godz. 11 min. 50 w południe (pociąg mieszany); o godz. 10 min. 50 w nocy (pociąg mieszany).
Do Podwołoczysk: (z dworca w Podzamczu); o godz. 10 min. 39 w nocy (pociąg mieszany); o godz. 12 min. 32 w południe (pociąg mieszany).
Do Podwołoczysk: z dworca lwowskiego głównego o godz. 5 min. 40 rano (pociąg pospieszny) o godz. 12 min. 10 w południe (pociąg mieszany); o godz. 10 min. 11 w nocy (pociąg mieszany).
Do Stanisławowa: (na Stryj); o godz. 6 min. 45 rano.

Pory niniejszego rozkładu jazdy odnoszą się do południka peszteńskiego, godz. 12. w Peszcie odpowiada godz. 12 min. 20 we Lwowie.

Cennik lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej. Lwów dnia 12 października 1880

Table with multiple columns listing various goods and services such as 'Akcyje za sztukę', 'Listy zast. za 100 zł', 'Listy dłużne za 100 zł', 'Obligacje', 'Akcyje', 'Lecy', and 'Monety'.

Kurs giełdy wiedeńskiej z dnia 8 października 1880.

Table listing exchange rates and prices for various commodities and financial instruments, including 'Dług państwa', 'Obligacje indeksa', and 'Akcyje'.

Waga żądają. Lwów, Czern. kolej po 200 zł. wa. w sr.

Table listing prices for various goods and services, including 'Listy zastawne losowane', 'Obligacje z prawem pierwszeństwa', and 'Lecy'.

Waga żądają. Kęglewicha po 10 zł. m. k.

Table listing prices for various goods and services, including 'Weksle (na 3 miesiące)', 'Kurs złota', and 'Lecy'.

(6985 1-3) E d y k t. L. 42129. C. k. sąd krajowy Lwowski wiadomo czyni, iż na rzecz c. k. galic. akc. banku hipotecznego Lwowskiego przeciw Markusowi Biererowi, Gitli Bierer, Meadlowi Bierer i deklarowanym spadkobiercom...

domości, iż w c. k. sądzie powiatowym w Mostach wielkich, odbędzie się dnia 20 października 1880 o godzinie 10 przed południem ponowna przymusowa sprzedaż pola ornego...

Wadyum 284 zł. Resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w tusądowej registraturze. Radziechów 17 czerwca 1880. (6971 1-3) Obwieszczenie. L. 9496. C. k. sąd obwodowy w Kołomyi podaje do powszechnej wiadomości, że na wezwanie c. k. sądu krajowego we Lwowie z dnia 4go września 1880 l. 3903...

ratorem adwokat Faustyn Jakubowski z substytuacją adwokata Hajdukiewicza w Krakowie. Kraków 24 września 1880. (6972) Ogłoszenie. L. 359. Dochodzenia miejscowe w sprawie założenia księgi gruntowej w gminie katastralnej Krowinka rozpoczyna się dnia 26 października 1880.

(6922 2-3) E d y k t.

L. 19594. W celu zaspokojenia pretensyi Mojżesza Reizesa w kwocie 400 zł. w. a. z pn. wyznacza się przymusową publiczną licytację realności pod l. k. 159 d./170 n. i połowy przeta pola pod l. k. 126 d./53 n. w Drohobyczu położonej, dłużnika Stefana Flunta własnej, ciała tabularnego niestanowiącej, na rzecz Mojżesza Reizesa na 27 października, 29 listopada i dzień 20 grudnia 1880 zawsze o godzinie 9 rano i zawiadania się o tem nieznanym wierzycieli hipotecznych, ustanawiając dla nich kuratorem tutejszego adw. Dr. Gelehrtera.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 715 zł. w. a.

Wadyum zaś 10 pr. tejże.

Resztę warunków licytacyjnych, tudzież akt opisania i ocenienia można przejrzeć w t. a. registraturze.

Drohobycz dnia 5 września 1880.

(6929 2-3) Obwieszczenie.

L. 2315. C. k. sąd powiatowy w Krakowie podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie sumy 580 zł. w. a. z pn. przymusowa sprzedaż realności pod Nr. konsk. 186 subrep. 43-268 w Budzynie położonej, dłużnika Feliksa Sliżynskiego własnej, w tutejszym c. k. sądzie w drodze publicznej licytacji na rzecz c. k. uprz. zakładu kredytowego włościańskiego dnia 29 października, 30 listopada i 30 grudnia 1880 każdym razem o godzinie 10 przed południem z tem przedsięwziętą zostanie, że na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za cenę wywołania 885 zł. w. a. lub wyżej tejże, zaś na trzecim terminie także i niżej ceny wywołania sprzedana zostanie.

Wadyum wynosi 10 pr. ceny szacunkowej.

Resztę warunków, tudzież akt opisania i oszacowania realności przejrzeć można w tutejszej registraturze.

Krakowic dnia 15 czerwca 1880.

(6899 2-3) E d y k t.

L. 7188. C. k. sąd obwodowy w Złoczowie rozpisuje celem zaspokojenia sumy wekslowej 1662 zł. z 6% odsetkami od 19 października 1877 bieżącymi tudzież kosztami 6 zł. 38 ct. 9 zł. 59 ct. 8 zł. 57 ct. 17 zł. 91 ct. 24 zł. 17 ct. i w kwocie 21 zł. 82 ct. w. a. za niniejsze podanie przyznaniem, po straceniu jednak zapłaconej kwoty 600 zł. w. a. ponownie przymusową licytację sumy 43996 zł. z pn. wedle Dom. 182 pag. 143 n. 117 on. w stanie biernym półowy dobr Szumlany wielkie w obrębie sądu powiatowego Podhayce położonych, Ferdynanda Ender własnych, na rzecz Heleny z Rudrofów Enderowej zamieszkałej, na rzecz Mojżesza L. Rosenzweiga w terminach dnia 23 listopada, 22 grudnia 1880, i 26 stycznia 1881, zawsze o godzinie 10 rano w tutejszym sądzie obwodowym.

Cena wywołania sprzedać się mającej sumy 43996 zł. z pn. stanowi kwota 43996 zł. z 6% odsetkami od 1 lutego 1877 bieżącymi.

Suma ta w pierwszym i drugim terminie tylko za cenę wywołania lub wyżej, w trzecim za jakąkolwiek cenę będzie sprzedana.

Każdy licytujący winien do rąk komisji licytacyjnej złożyć jako wadyum kwotę 4399 zł. 60 ct. w. a. w gotówce lub papierach wartościowych do lokacji funduszy pupularnych przydatnych.

Blizsze warunki w tutejszej registraturze.

O tej licytacji zawiadamiamy strony sporujące Ferdananda Endera, c. k. prokuratorę skarbu, Leibę Loewenkran i wszystkich wierzycieli, którzyby po dniu 22 października 1878 prawo hipoteki na sprzedaż się mającej sumie uzyskali, lub którymby niniejsza uchwała, lub jaka dalsza w tej sprawie weale, lub wezwanie doręczona być nie mogła, przez edykta i kuratora adw. Heynego, z zastępstwem adwokata Dra Billesta ustanowionego.

Złoczów 25 września 1880.

(6961 2-3) E d y k t.

L. 2185. C. k. sąd pow. m. d. Sek. II we Lwowie oznajmia, iż na żądanie Markusa Lebwahl na zaspokojenie pretensyi 100 zł. z pn. przymusowa licytacja realności pod l. 55 w Remenowie położonej, Romana Tysa masy własnej, na dniu 8go listopada 1880 o godzinie 10 przed południem w tutejszym sądzie przedsięwziętą zostanie, za, powyżej lub też niżej ceny szacunkowej 1375 zł. a. w. wynoszącej, jednak nie niżej pretensyi Markusa Lebwahla i Banku włościańskiego.

Wadyum wynosi 20 złr.

Blizsze warunki można przejrzeć w registraturze w godzinach urzędowych.

Lwów 23 marca 1880.

(6954 2-3) E d y k t.

L. 255. C. k. sąd powiatowy w Oświęcimiu podaje niniejszem do wiadomości, że w drodze egzekucyjnej aktu notaryalnego przed c. k. notaryuszem w Oświęcimiu w dniu 27 czerwca 1876 do N. R. 1022 zawartego celem zaspokojenia sumy 1500 złr. c. a. c. Tomasza Zontka, odbędzie się w sądzie tutejszym przymusowa sprzedaż przez

licytację realności hipotecznej pod l. 89 w Oświęcimiu położonej, dłużnika Samuela Hutterera własnej na 3294 złr. oszacowanej w dwóch terminach a to 21 października i 25 listopada 1880 roku zawsze o godzinie 10 z rana.

Wadyum 330 złr.

Kuratorem wierzycieli p. adw. Dr. Bienenfeld

Resztę warunków, akt deklaracji i ekstrakt tabularny przejrzeć wolno w registraturze.

Oświęcim 5 sierpnia 1880.

(6930 2-3) E d y k t.

L. 2475. W dniach 18 października, 17 listopada i 16 grudnia 1880 o godzinie 10 rano odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa sprzedaż realności pod l. 23 w Tynowie powiecie politycznym Drohobyckim położonej, Stefana Koby własnej, na zaspokojenie wierzycieli Dawida Leib Aberbacha w kwocie 50 złr. w. a.

Cena wywołania 155 złr.

Wadyum 15 złr. 50 ct.

Blizsze warunki przejrzeć można w sądzie.

Kuratorem niewiadomych p. Aleksander Jurkiewicz.

C. k. sąd powiatowy Medenice dnia 20 czerwca 1880.

(6955 2-3) Obwieszczenie.

L. 4838. W sądzie tutejszym odbędzie się dnia 15, 29 listopada i 13 grudnia 1880 o godzinie 10 rano egzekucyjna sprzedaż realności pod l. 47 w Kurowie Wojciecha Filipiaka własnej, niehipotecznej składającej się z 1 morga 869 kw. sąż. gruntu ornego 1800 kw. sąż. łąk, na pierwszych dwóch terminach za lub wyżej ceny szacunkowej na trzecim także niżej takiej.

Cena szacunkowa wynosi 150 złr.

Wadyum 10 pr.

Reszta warunków w tutejszej registraturze

Ślemień 20 lutego 1880.

(6885 2-3) L. 44563. Ogłoszenie konkursu.

Celem nadania trzech stypendiów z fundacji s. p. Antoniego Józefa dw. im Spadwińskiego, każde o rocznych 160 zł. ogłasza się niniejszem konkurs.

O takowe ubiegać się mogą uczniowie wykazujący się rzeczywiście ubóstwem, dobremi obyczajami i postępem w naukach synowie mieszkańców Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim, wyznania katolickiego, szlacheckiego lub nielichackiego rodu.

Kandydaci winni wnieść podania swoje za pośrednictwem Dyrektora zakładu, do którego na naukę uczęszcżą, do Wydziału krajowego najdalej do 15 listopada b. r. i załączyć metrykę chrztu, świadectwo ubóstwa, tudzież ostatnie świadectwo szkolne.

Z Wydziału krajowego.

Królestwa Galicyi i Lodomerji i Wiel. Ks. Krakowskiego.

We Lwowie dnia 6 października 1880.

(6883 2-3) L. 44432. Ogłoszenie konkursu.

Celem nadania dwóch stypendiów z fundacji imienia Agenora hr. Gołuchowskiego, ogłasza się niniejszem konkurs.

Takowe przeznaczone są dla ubogich w Galicyi urodzonych młodzieńców, a w szczególności pierwsze o rocznych 300 złr. utworzone przez s. p. Agenora hr. Gołuchowskiego na pamiątkę, iż sam był niegdyś uczniem lwowskiego uniwersytetu, przeznaczone jest wyłącznie dla uczniów, którzy z celującym postępowaniem kształcą się na wydziale prawniczym Uniwersytetu we Lwowie.

Drugie zaś stypendium o rocznych 200 złr. przeznaczone jest dla uczniów krajowych szkół gimnazjalnych, uniwersyteckich, realnych lub technicznych.

Prawo nadawania tych stypendiów służy mu WJ Agenorowi hr. Gołuchowskiemu, ordynatowi na skale.

Kandydaci winni wnieść podania swoje za pośrednictwem zakładu do którego na nauki uczęszcżą do Wydziału krajowego, a to najpóźniej do 15 listopada b. r. i załączyć metrykę chrztu, świadectwo ubóstwa i dowody dotychczasowego postępu w naukach a w szczególności i ostatnie świadectwa szkolne.

Z Wydziału krajowego.

Królestwa Galicyi i Lodomerji i Wiel. Ks. Krakowskiego.

We Lwowie 4 października 1880.

(6884 2-3) L. 44433. Ogłoszenie konkursu.

W bieżącym roku szkolnym rozdane będą stypendya z zapisu s. p. Jana Żurawskiego, a mianowicie stypendya po 262 złr. 50 ct dla synów dawnej szlachty polskiej z pierwszeństwem dla potomków rodziny fundatora s. p. Jana Żurawskiego i rodziny zięcia jego Wgo Juliana Starzyńskiego tudzież stypendya po 210 zł. i 157 zł. 50 ct. w. a., które nadane być mogą uczniom, do szlachty polskiej nie należącym.

Ubiegający się o te stypendya, mają wnieść podania swoje za pośrednictwem przełożonej dyrekcji szkolnej, do Wydziału kra-

jowego, a to najdalej do 15 listopada b. r. i złożyć dowody, iż:

1) Pochodzą od ojca narodowości polskiej;

2) są w kraju urodzeni;

3) obrządku rzymsko-katolickiego;

4) że uczęszcżą jako uczniowie publicznie do szkół lub zakładów naukowych w kraju istniejących, a mianowicie: do gimnazjum, na wszechnicę, do szkół realnych, technicznych lub agronomicznych, do szkoły sztuk pięknych i t. p.

5) że się odznaczają postępowaniem w naukach, tudzież pilnością i obyczajnością, i że 6) wsparcia rzeczywiście potrzebują.

Ubiegający się o stypendya powyższe z tytułu przynależności swojej do szlachty staropolskiej lub też do wyżej przytoczonych familij, dla których pierwszeństwo jest zastrzeżone, winni tę własność swoją wiarygodnie udowodnić.

Prawo rozdawnictwa powyższych stypendiów służy Wydziałowi krajowemu, który również umocowany jest:

a) uwolnić ucznia od obowiązku uczęszczenia do szkół publicznych, lub zakładów naukowych w kraju istniejących, jeżeliby szkoła lub zakład w zawodzie któremu się uczeń oddaje, w kraju weale nie istniały;

b) użyć stypendyum na zasiłek nadzwyczajnie uzdolnionych młodzieńców celem wyśłania ich po ukończeniu nauk w kraju zagranicę do dalszego ich kształcenia się, który to zasiłek jednak nie dłuższy, jak tylko na dwa lata udzielony być może.

Z Wydziału krajowego.

Królestwa Galicyi i Lodomerji i Wiel. Ks. Krakowskiego.

We Lwowie dnia 4 października 1880.

(6867 2-3) Obwieszczenie.

L. 10983. C. k. sąd obwodowy jako sąd handlowy w Tarnowie podaje do wiadomości, że na skutek prośby Mendla Herza i uchwały z dnia dzisiejszego wpisana zostaje do rejestru handlowego dla firm pojedynczych firma „Mendel Herz”. Dzierżycielem tej firmy jest Mendel Herz, prowadzący handel wiany w Tarnowie.

Tarnów dnia 23 września 1880.

(6868 2-3) E d y k t. L. 9026.

Dnia 17go listopada, 16 grudnia 1880 i 20 stycznia 1881 każdym razem o godzinie 10 z rana, odbędzie się w tutejszym c. k. sądzie przymusowa sprzedaż realności pod l. 112/125 w Kulezycach położonej. Cena szacunkowa 730 zł. wadyum 73 zł. Resztę warunków licytacyjnych wolno w tutejszej sądownej registraturze przejrzeć.

Z c. k. sądu powiatowego m. d.

Sambor dnia 25 sierpnia 1880.

(6900 2-3) E d y k t.

L. 12658. C. k. sąd powiatowy miejsc. deleg. w Stanisławowie zawiadamia, że w celu wydobycia 1100 zł. z pn. odbędzie się na rzecz masy Fabiana Kumanowskiego przymusowa publiczna sprzedaż realności pod l. k. 95. w Kniehininie położonej dłużników Jana, Franciszka i Maryi Jaekowkich własnej, przy jednym terminie dnia 18 listopada 1880 o godz. 10 rano.

Cena wywołania 6086 zł. 57 ct. zakład 200 zł; realność sprzedana zostanie i niżej ceny.

Wyciąg tabularny i resztę warunków przejrzeć można w registraturze.

Dla niewiadomych wierzycieli ustanowiono kuratora adw. Bardscha, jego zastępcą adw. Rozenberge.

Stanisławów 22 sierpnia 1880.

(6897 2-3) E d y k t.

L. 21163. C. k. sąd krajowy w Krakowie zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Marcina Pogorzelskiego z Krzeszowic, że na prośbę Chaima Landaua, celem zaspokojenia sumy wekslowej 31 zł. z pn. uchwaloną z dnia dzisiejszego do l. 21163 dozwolono egzekucyjnego zajęcia przez zastawnicze opisanie 1/4 części realności włościańskiej pod l. 45 w Krzeszowicach do Marcina Pogorzelskiego należącej i że tę uchwałę doręczono ustanowionemu dla niego kuratorowi adw. Dr. Styczeniowi w Krakowie.

Kraków dnia 10 września 1880.

(6866 2-3) E d y k t.

L. 13491. C. k. sąd obwodowy w Samborze podaje niniejszem do wiadomości, że otworzył konkurs nad całym ruchomym, jakoteż w krajach, dla których ustawa konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 ważną jest, położonym nieruchomości majątkiem małżonków Jakóba i Handli Traugott, przemysłowców w Drohobyczu zamieszkałych.

Kierownictwo upadłości tej porucza się c. k. radcy sądu krajow. Edwardowi Buch w Drohobyczu, a tymczasowym zawiadowcą masy ustanawia się p. adwokata Dr. Wohlnera.

Wszyscy ci, którzy do tej masy konkursowej, jako wierzyciele konkursowi pretensyę rościć chcą, mają takowe nawet wrazie, gdyby o nie spór wytoczony był, w ciągu 60 dni od dnia ogłoszenia tego edykta w tutejszym sądzie obwodowym lub w c. k. sądzie powiatowym w Drohobyczu wedle przepisu ustawy konkursowej w celu zapo-

bieżenia zagrożonym w tejże skutkom prawnym zgłosić się i na terminie, który na dzień 14 grudnia 1880 przed komisarem konkursowym w Drohobyczu ustanawia się, przed komisarem konkursowym do likwidacji i do oznaczenia pierwszeństwa wnieść.

Termin ten wyznacza się zarazem także i do zawarcia ugody.

Wierzycielom, którzy na ogólnym terminie likwidacyjnym staną i pretensye swe ogłoszą, służy prawo powołać inne osoby w miejsce dotychczasowego zarządy masy, jego zastępcy i członków wydziału wierzycieli.

Do zatwierdzenia przez sąd ustawione, albo do zamianowania innego zawiadowcy masy, tegoż zastępcy i członków wydziału wydziału wierzycieli wyznacza się termin na dzień 19 października 1880 o godzinie 9 przed południem wobec komisara konkursowego w Drohobyczu.

Zarazem zawiadamia się wierzycieli, którzy nie w Samborze lub w Drohobyczu mieszkają, że wedle §. 111 zastępcę w Samborze lub w Drohobyczu mieszkającego, celem doręczenia uchwał onajmiej mają, inaczej bowiem na wniosek komisara konkursowego dla nich kurator na ich koszt i niebezpieczeństwo ustanowionym zostanie.

Dalsze ogłoszenia w ciągu post. konk. umieszczone będą w Dodatku urzędowym do Gazety Lwowskiej.

Sambor 5 października 1880.

(6875 2-3) E d y k t.

L. 2869 Stanisław Pogwizd z Czarnego Potoka został marnotrawcą uznany, a jego kuratorem Jan Miśtał ustanowiony.

C. k. sąd powiatowy.

Stary Sącz 14 maja 1880.

(6783 2-3) G d i f t.

Zl. 32842 Vom f. f. Sanbeßgerichte in Cwifschachen werden die dem Leben und Wohnorte nach unbekanntem Chane Lea zw. Namen Kikenis, Malfe Kikenis, Herich Leib zw. Namen Kikenis und Brile Fütte zw. Namen Zeller hiemit beftändig, daß die Eheleute Nathan Jolles und Brendel Jolles unterm 16 Juli 1880 z. 3 32842 ein Gefuch um Löslichung aus dem Gastenstande der Realitätsanteile sub No. 132 3/4 des zu Gunsten der Chane Lea Kikenis haftenden Redhts daß die dem Isaak Kikenis gehörigen gemeinsamen Realitätsanteile sub No. 132 3/4 ohne ihre Einwilligung werden veräußert noch befaßt werden dürfen, eingereicht haben, daß für sie ein Kurator in der Person des Advokaten Dr. Rares beftellt wurde, welchem auch die über obiges Gefuch ergangenen Bescheide zugestellt wurden.

Die vorbenannten werden dem nach auf gefordert sich entweder persönlich zu melden, oder dem beftellten Kurator die rechtlichen Behefle zu erteilen, oder etwa einen anderen Bevollmächtigten erwählen und dem Gerichte anzuzeigen, widrigenfalls sie die etwaigen nachteiligen Folgen sich selbst werden zuzurechnen haben.

Bemberg am 24 Juli 1880.

(6918 2-3) E d y k t.

L. 7547. C. k. sąd obwodowy w Złoczowie ogłasza, że na zaspokojenie pretensyi galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie w kwocie 259 złr. 63 ct. w. a. z pn. odbędzie się przymusowa sprzedaż folwarku „Brubacherka” Dom 506 pag 431 n. haer 1 zapisanego w powiecie Przemyskim położonego, z kompleksu dóbr Podusilna wydzielonego, w tutejszym zabudowaniu sąd. dnia 8 listopada i dnia 13 grudnia 1880 zawsze o godzinie 10 przed południem, jednak tylko za lub wyżej ceny wywołania 9122 złr.

Wadyum wynosi 912 złr. 20 ct.

Dalsze warunki przeglądnać można w registraturze; dla wierzycieli, którzyby po dniu wydania ekstraktu tabularnego do tabuli weszli, lub którymby uchwała licytacyjna dozwalała, albo dalsze licytacyi lub ekstrykacyi, dotyczące uchwały weale lub wcześniej nie zostały doręczone adwokata Dr. Wesłowskiego z zastępstwem przez adw. Dr. Mijkowskiego na kuratora ustanowiono.

Złoczów 25 września 1880.

(6907 2-3) E d y k t.

L. 4727. C. k. sąd powiatowy zawiadamia z życia i miejsca pobytu niewiadomych Iwana i Semena Semezyecz, że wskutek pozwu Mosesza Szer do l. 9747/78 ustanowionemu kuratorowi Dmytrovi Romaszczewowi doręczonego spór sumaryczny o 90 złr. w. a. przeciw tymże wdrożony, i termin do rozprawy na 27 października 1880 o godzinie 9 rano wyznaczony został, na który to termin pozwani ustanowionemu kuratorowi informacyi udzielić lub też innego zastępcę sądowi wskazać winni.

C. k. sąd powiatowy

Peczenizyn 1 września 1880.

(6942 1-3) Obwieszczenie.

L. 2830. C. k. sąd powiatowy w Tuchowie oznajmia, iż uchwała c. k. sądu obwodowego w Tarnowie z dnia 15 lipca 1880 l. 9740 została Jan Pietrucha z Tuchowa za marnotrawcę uznany.

Kuratorem dla Jana Pietruchy ustanawia p. Antoniego Stanczykiewicza z Tuchowa.

Tuchów dnia 5 września 1880.

(69 9 3-3) E d y k i .

L. 7548. C. k. sąd obwodowy w Zloczowie ogłasza, że na zaspokojenie pretensyj galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie w kwocie 1539 zł. 64 ct. w. a. z pn. odbędzie przymusową sprzedaż folwarku „Eugeniówka” Dom. 506 pag. 361 uhr. 1 zapisanego w powiecie Przemysłańskim położonego z kompleksu dóbr Bieżowa wydzielonego w tutęszem zabudowaniu sąd. dnia 9 listopada i dnia 14 grudnia 1880 zawsze o godzinie 10 przed południem, jednak tylko za lub wyżej ceny wywołania 5876 zł. w. a.

Wadyum wynosi 587 zł. 60 ct. w. a. Dalsze warunki przeglądane można w registraturze, dla wierzycieli, którzyby po dniu wydania ekstraktu tabularnego do tabuli weszli, lub którymyby uchwała licytacyjną dozwalała, albo dalsze licytacyi lub ekstrykacyi dotyczące uchwały wcale lub w części nie zostały doreczone, adwokata Dr. Wesołowskiego ze zastępstwem przez adw. Dr. Mijakowskiego na kuratora ustanowione.

Zloczów 25 września 1880.

(6921 3-3) **Obwieszczenie.** L. 9995. Ustanowiony w masie rozbiorowej Izaaka Kruga zarządcą masy Osias Straasberg złożył swój urząd a zarząd masy został tymczasowo tegoż zastępcy Ad. Iłowi Rager poręczony. Wszak tego wyznacza się na mocy rozporządzenia c. k. Przemyskiego sądu obwodowego z dnia 15 września 1880 do l. 10527 termin do wyboru nowego zarządcy masy na dzień 20 października 1880 o godzinie 10 przed południem, na który też i wszystkich wierzycieli konkursowych wzywa się.

Z c. k. sądu powiatowego Jarosław 28 września 1880.

(6873 3-3) **Obwieszczenie.**

L. 4530. C. k. sąd powiatowy w Lisku podaje do wiadomości, iż w dniach 22 listopada 1880, 22 grudnia i 23 stycznia 1881 zawsze o godzinie 10 rano odbędzie się przymusowa sprzedaż 2/3 ciska hipotecznego l. 130 wykazu hipotecznego księgi gruntowej dla Uhrec, do Mihała i Miłojaja Andrusiów należących, na zaspokojenie pretensyj Herscha Fleischmana w kwocie 11 złr 90 ct.

Na pierwszych dwu terminach realność tylko za cenę szacunkową, przy trzecim także niżej tej ceny sprzedana będzie.

Cena szacunkowa 213 zł.

Zakład 21 zł.

Inne warunki i akt szacowania w sądzie przejrzeć można.

C. k. sąd powiatowy. Lisko 20 września 1880.

Doniesienia prywatne.

Billard

francuski z marmurową płytą, zupełnie nowy, dopiero 6 miesięcy używany, kosztował 520 zł., jest dla braku miejsca z kijami i kulami za 300 zł. zaraz do sprzedania

w kawiarni pod I. S., ulica Ormiańska, (6976)

(6989 2-3) L. 1390.

Obwieszczenie.

Celem wydzierżawienia przysługującego wyłącznie król. wol. miastu Starasól we własnym i przedmieść z przysiółkami, Stararopa zwanymi, obrębie prawa propiacyj wódek i miedów wraz z prawem poboru dodatku gminnego (daniny komunalnej) od wprowadzanych w okręg propiacyjny na własny użytek napojów, ustawą z dnia 20 lutego 1870 Dz. u. kr. Nr. 28 dozwolonego, jak niemniej karozmy w przysiółku Zasadki, na okres czasu od 1 stycznia 1881 do końca grudnia 1883 lub i na czas dłuższy, odbędzie się w magistracie tutęszym dnia 27 października i 17 listopada 1880, a w razie niedopięcia ceny wywoławczej, także dnia 24 listopada 1880 podczas godzin urzędowych po południowych, t. j. od 3 godziny z południa począwszy, aż do zamknięcia aktu, licytacya ustna i ofertowa, na którą zaprasza się chętnych do dzierżawy.

Oferty zaopatrzone w zakład wnieść można pocztą przed terminami oznaczonymi.

Miasto Starasól liczy wraz z przedmieściami Stararopa przeszło 4100 mieszkańców.

Złączną cenę wywołania stanowią dotychczasowy jednoroczny czynsz dzierżawny 2772 zł. a zakład wynosi okrągło 280 zł. w. a.

Blizsze warunki odczytane będą przed licytacyą, jak również wolno je przeglądać, lub odpisać każdemu licytować chcącemu w godzinach urzędowych.

Zamiejscowym udziela się i słownie wyjaśnić przedmiotowych.

Magistrat król. wol. miasta Starasól dnia 5 października 1880.

MAGAZYN FUTER
P. CZAPCZYŃSKIEGO
dawniej Stanisław Armatys
we LWOWIE ulica Halicka Nr. 1.
Polecam na sezon zimowy:
Futra do podróży i do miasta męskie i damskie.
Paletoty damskie inaczej (polonezy) podszyte i wyłożone futrem na sposób męzki.
Kaftany astrachanowe podszyte także futrem na sposób paletoty bardzo długie.
Kołnierze i zarękawki damskie w rozmaitych gatunkach.
Kurki do polowania, kołpaki, czapki, deki do sani i przed kółka **Zarękawki myśliwskie** futrzane, które szczególnie dla PP. urzędników kocijowych są nader praktyczne od zł. 2.50 do 5 zł.
Wszelkie wyroby wykonywane są podług najświetszych żurnali. Ceny najumiarkowawsze.
Dla dogodności moich P. T. odbiorców utrzymuje znaczne zapasy **WIERZCHÓW GOTOVYCH** do FUTER damskich tak z **materyj wełnianych** jakoteż czysto **jedwabnych** liońskich, niemniej posiadam na składzie **wierzchy** gotowe do futer męzkich.
Zamówienia z prowincyi za nadesłaniem dokładnej miary, uskuteczniam z największym pospiechem, akuratacją i sumiennoscia, gwarantując za prawdziwość i dobroć towaru.
Cenniki na żądanie franco. (6977 1-12)

Owczyna wełna
najlepsza do watowania paletotów, płaszczów, kołder i t. p. jako też watę i bawełnę
Waleczki do okien i drzwi
meter 5 centów i wyżej
F. Drexlera & Synów
polecac Magazyn
przy placu Kapitulnym licz. 2
we LWOWIE. (6914 1-3)

KANTOR WYMIANY
w. t. uprz. galic.
Akeyinego Banku Hipotecznego
kupuje i sprzedaje
wszystkie efekta i monety
pod warunkami najrzystępniejszemi.
6% LISTY HYPOTECZNE,
które według prawa z dnia 1 lipca 1868 (Dz. p. P., XXXVIII, Nr. 93) i najwyższego post. z dnia 17 grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych, pupilarnych, kaucyj małżeńskich wojskowych, na kaucyje i wadya, — są w temże kanterze do nabycia.
Wszystkie polecenia z prowincyi wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym, bez doliczenia prowizyi. (6679 4-?)

Dr. KAR CZ
ulica Wałowa l. 3 we Lwowie,
leczy wszelkie choroby skórne: wyprysk, łuszczyca, liszaję, pierzchnię, liszaję żrący, strupień, świerzb, ospę, odrę itd. — wszelkiego rodzaju owr. odzienia zożkowe i kiżowe i ich skutki, tudzież skutki nadużycia.
Ordynuje codz. od 8—10 i 3—4.
Dla ubogich codziennie od 2 do 3 godz.
(Ewentualnie udziela raiy listownie.)
(Poradnik 1 zlr. 20 ent. za egzemplarz.)
(6680 4-25)

Kalendarz MYŚLIWSKI.
Tabelka kolorowana. Ustawy obowiązujące dla Galicyi i spis ptaków, których chwywanie, zabijanie i sprzedawanie zabrania się.
Cena 25 cent., pocztą 30 cent.
Księgarnia **F. H. Richtera** we Lwowie. (6978)

HERBATA czarna Congo w wymiennym sianku i zapaku, zwręta 1/2 kilo 1.40 przednia 2 zł. przedniejsza 3 zł. najprzedniejsza 4 zł.
HERBATA czarna Souchong bardzo cwieża w smaku, pięknie nacięta, pełnym zapachem zwręta 1/2 kilo 2 zł. przednia 3 zł. najprzedniejsza 3 zł. przednia 4 zł.
HERBATA czarna z kwiatami w 1/4 funtowych, 1/2 funt i 1/2 funtowych pakietach. Melange Nr. II. 2 zł. Familya 3 zł. Londyńska 4 zł. Cesarzka Melang. 5 zł.
PROCH z HERBATY z najlepszymi herbata 2 zł. ze średnich 1/2 kilo 1.20 zł. 20 ct. poleca tylko z ostrobnego ziółtu
Wilhelm Adam we Lwowie. Łaskawe zamówienia na prowincyi uskuteczniam natychmiast. Nieokupiwujące gatunki wzmianki na inną najchętniej. (6807 2-12)

Nie powierzchowna tylko sumienie i radykalnie przeprowadzona kuracya **chorób sifilicznych**, jest jedyną rękomią uchylenia najsmutniejszych następstw w przyszłości. **Takowa** zapewnia na podstawie ścisłych badań i licznych doświadczeń swej piętnastoletniej praktyki **Specyalista do chorób sifilicznych** i skórnych, prkt lekarz medycyny, chirurgii i akuszerji
J. KURPIEL
mieszkający przy ulicy Sobieskiego (nowa) licz. 12 pierwsze piętro, drzwi nr. 16. Ordynuje od 9tej do 12tej przed, od 2tej do 5tej po południu.
Rany, wrzody, wyrzuty skórne wszelkiego rodzaju, zakaźne i kataralne upławy u męczyzn i kobiet, stryktury, zgubne skutki **samogwałtu**, jak osłabienia nerwowe, **impotencye**, nasieniotoki, inklinacye do suelot i t. d., tudzież bladaczka i niektóre wypadki niepłodności — leczę bez bólu gruntownie i pod zaręczeniem najściślejszej **dyskrecyi**. Zamiejscowym udziela rady listownie i wysyła na żądanie lekarstwa w dyskrecyjonalny sposób. (6681 4-25)

Uennik Herbaty
ZE SKŁADU
J. PADEWSKIEGO, Lwów, Rynek 13.

Za 1/2 kilo.	Za 1 fut. wagi rossyjskiej	Za 1/2 kilo.
CZARNA Nr. I. . . . . zł. 1.40	W ORYGINALNYCH PACZKACH	CZARNA NINGCHOW . . . . . zł. 5.-
" Nr. II. . . . . " 1.60	ze składu	KWIATOWA MELANGE . . . . . " 3.-
" Nr. III. . . . . " 1.80	BRACI POPOW	" AROMATYCZNA . . . . . " 4.-
FAMILIJNA . . . . . " 2.-	W MOSKWIE	" CESARSKA . . . . . " 5.-
SANSINSKA . . . . . " 3.-	po zł. 2.80 — 3.20 — 3.60 — 4 i 4.60.	WYSIEWKI Nr. I. . . . . " 1.50
" ASSAM . . . . . " 4.-		" Nr. II. . . . . " 1.70

ZAMÓWIENIA Z PROWINCYI USKUTECZNIĄ SIĘ NAJDOKŁADNIEJ.